

GŪUSG GASGĀ

MOONDA A ZEOVA RĪUNGĀ

NED TŌE N BĀNGA
SĒN WAT BEOOG BL?

GŪUSG GASGĀ yaa sebr sēn waoogd Wēnnaam a Zeova sēn yaa āndūniyā fāna Naabā. A leb n kengda nebā pelse, bala a wilgdamē tu ka la bilfu, Wēnnaam Rūngā sēn be saasē wā na n kutame tu wēnem buud fāa sa, la a kut tu tēngā lebg arzāna. A sagenda nebā tu b tē a Zezi Kiristi, bala yē n sak n ki sēn na yuL tu tōnd tōog n paam vūum sēn ka satā, leb n yaa yē la Wēnnaam Rūngā Rīma. Yaa hal sēn sung ne yoomd 1879 wā la a Zeova Kaset rāmbā yiisd seb-kāngā. Sebrā pa teend politik sull baa a yembr ye. A goamā fāa tika Biiblā zugū.

Y sā n dat kibay n paase, bu y sā n dat tu b wat n zāmsd yāmb Biiblā,

bu y ges www.jw.org
Y leb n tōe n golsa a Zeova Kaset rāmbā ne aders nins sēn be tēngrā a yembre.

SOUTH AFRICA:
Jehovah's Witnesses
Private Bag X2067,
Krugersdorp, 1740

BÉNIN:
Les Témoins de Jéhovah
B.P. 312
AB-Calavi

Sēn na yul n bāng b aders rāmbā fāa, bu y ges www.jw.org/contact.

Seb-kāngā pa koosd ye. B yiis-a lame n na n sōng nebā dūniyā gill zug tu b zāms Biiblā. Yaa ligdā nebā sēn kōt ne yamleoogā n teend tuomdā. Biiblā verse rāmbā yita Wēnnaam Sebrā pogē, la d rem-sb lame tu. zems ne moorā gōlsgā noyā. Verse sā n pogl ne MN, wilgdamē t'a yita Les Saintes Écritures—Traduction du monde nouveau wā pogē.

The Watchtower (ISSN 0043-1087) is published semimonthly by Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc.; L. Weaver, Jr., President; G. F. Simonis, Secretary-Treasurer; 25 Columbia Heights, Brooklyn, NY 11201-2483, and by Watch Tower Bible and Tract Society of Canada, PO Box 4100, Georgetown, ON L7G 4Y4. Periodicals Postage Paid at Brooklyn, NY, and at additional mailing offices. POSTMASTER: Send address changes to Watchtower, 1000 Red Mills Road, Wallkill, NY 12589-3299. © 2014 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania. Printed in Nigeria.

Kiuug fāa b yiisda bāmb:
45 944 000 NE BUUD-GOAM 213 MAY 1, 2014

ZĀMSGĀ SŌSSĀ

SĒOOGO, A 7-13 | SEB-NENG A 8 · YULLA: 96, 93

Wān to la d tōe n bāng n “leok ned kam fāa”?

SĒOOGO, 14-20 | SEB-NENG 13 · YULLA: 73, 98

Koe-moonegā sasa, y wilgdamē tu y waoogda nebā bu?

Koe-moonegā sasa, neb n mi n sokd-d soghs leoer sēn pa nana. Pipi sōsgā na n wilga būmb a tāab d sēn tōe n maane, tu d goamā kē d kelgdā. (Kol. 4:6) Sōsg a yiib-n-soabā wilgda a Zezi saglig ning sēn be Matue 7:12 pugē wā sēn tōe n sōng tōnd to-to koeegā mooneg sasa.

SĒOOGO, 21-27 | SEB-NENG 18 · YULLA: 125, 53

A Zeova yaa Wēnnaam sēn yaa siginda

SĒOOGO, 28-SA-SIKA, A 3 | SEB-NENG 23 · YULLA: 45, 27

Yāmb sakda a Zeova siglgā sor-wilgr bu?

A Zeova siginda a nin-buiidā wakat fāa. Sōs-kāensā wilgda būmb nins Wēnnaam sēn dat t'a nin-buiidā maane. B le wilgda būmb ning sēn kut tu d segd n kell n sak a Zeova siglgā sor-wilgrā.

SĒN BE SEBRĀ PŪGĒ ME

Kēer goam pidsame, la wōsg rēnd pa pids ye 3

Ned tōe n bānga sēn wat beoog bu? 4

A Zeova Kaset soab sēn sōsd ne neda:

A Zeova Kaset rāmbā tēeda a Zezi bu? 28

Yāmb ra miime bu? 31

Sogsg Biiblā sēn leukde 32

Kēer goam pidsame, la wusg rēnd pa pids ye

Yāmb nongē lame n bāng y vuumā sēn na n yū to-to beoog bu? Wusg rata rē. Neb wusg togsa yel sēn wate. Kēer goam pidsame, la sānda rēnd pa pids ye. Ad makr a wāna:

SIĀNSĀ BĀNGDB tara masīn-dāmb sēn sōngd-b tu b magd n togsd būmb kēer sēn wate. Wala makre, b tōe n wilga pemsmā la tēngā rēgeng sēn na n wa ne yel ninsā, wall b wilg saagā sā n na n nii yāmb babgē wā. B yiisda ligd wusg rē fāa yīnga.

BĀNGDB A TAAB n tikd leebgā la politikā yel sēn yaa to-to wā, n magd n wilgd toeeng nins sēn wate. Wala makre, a Warren Buffett yaa dūniyā ra-kāag-bedr a ye. A mi a sēn na n kēes a ligdā būmb ning pugē tu rog wusgo. Woto kutame tu neb wusg boond-a tu baga. A Nate Silver tikda nin-buiidā sōore, b sēn nong la b sēn pa nonge, n geend n wilgd būmb kēer sēn na n maan Etažni, wala politikā la filim-dāmbā wēengē.

PIND WĒNDĒ SĒB kēer la neb get wa bāngr-goam seba. Wala makre, a Michel de Notredame golsa sēb yvumd 1500 sēnes tu b vōorā wumb yaa toogo. La neb n yet t'a goam kēer pidsda rūndā-rūndā. Sānda gesa maya-rāmbā kalāndirie sēn magd yelā to-to wā, n da tēed tu dūniyā na n saa yvumd 2012 yvum-sar kiuug rasem 21.

TŪUDMĀ TAOOR DĀMB mi n yetame tu yel-beed n wat dūniyā zugu, sēn na yul tu nebā yees n maan bāmb daabā. Wala makre, a Harold Camping ne a karen-biisā ra moonda ziig fāa tu tēngā na n sāama yvumd 2011. La tēngā ket n beeme.

BAG-BUGDBĀ yetame tu b tōe n bānga sēn wat beoogo. A Edgar Cayce ne a Jeane Dixon fāa togsa goam tu pidsi. La goam wusg me la b togs tu pa pids ye. Wala makre, a Dixon ra yetame tu dūni gill zabr a tāab-n-soabā na n sunga yvumd 1958. A Cayce ra yetame tu Niuyork na n sirg n kēe mogrā yvumd 1975 soabā sēnese.

La woto rat n yeelame tu d pa tol n tōe n bāng sēn wat beoog bu? Tara yōod tu d bao sok-kāngā leoore. Bala, d sā n tōog n bāng sēn wat beoogo, d bāngda d sēn na n maaneg rūndā-rūndā.

Ned tōe n bānga sēn wat beoog bū?

Tōnd fāa tagsda beoog yelle. D mi n sokda d mens tōnd ne d zakā rāmb vuum sēn na n yu a soab beoog-daare. Tōe tu y mi n sok y meng woto: 'Mam kambā na n vuumda dūni-bug buud pugē? Sabab-wēng n na n wa sāam tēngā bū? Būmb n be m sēn tōe n maan rūndā, tu m vuumā yu sōma beoog bū?' Y sā n sokd y mens sogs-kāensā, zemsame. Bala, d sēn yaa ninsaalbā, d sēn dat yaa d yamā sēn na n gāe bāane, tu yur kaē ye. Y sā n tōog n bāng sēn wat beoogo, y bāngd n segla y menga.

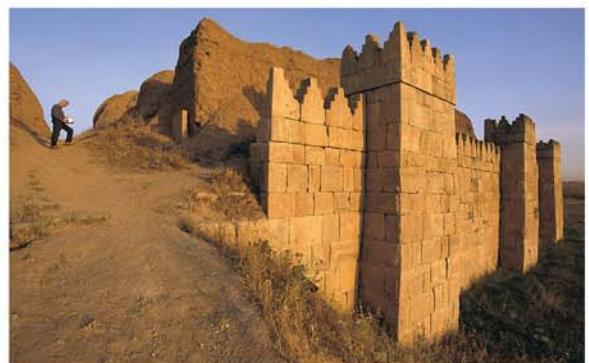
La yāmb vuumā na n yu wān beoogo? Ned n be n tōe n sōng-y tu y bāng bū? Neb nins sēn togsd beoog yellā goam kēer pidsame, la wusg pa pids ye. La Biiblā yeelame tu Wēnnaam tōe n togsa būmb sēn wat beoog tu zems kēpū. Ad Wēnnaam sēn yeele: "Hal sungr wakate, mam wilga būmb nins sēn maan n loogā, la mam da reng n wilga būmb nins sēn nan ka maanā me." (Ezai 46:10) A goamā fāa sūd pidsdame bū?

WĒNNAAM GOAMĀ SLD PIDSDAME BŪ?

Bōe yīng tu y segd n bao n bāng Wēnnaam goamā sā n sūd pidsdame? D ruk makre: Yāmb sā n mi bāngda, t'a sā n yeel tu saagā na n niime

fāa bū sūd ni, y pa na n yeel t'a mi a tuumda sōma sūda? A sā n le wa yeel tu saagā na n niime, yaa vēeneg tu y na n segla y meng n gū. Woto me, y sā n bāng tu Wēnnaam zoe n togsa yel tu pids kēpū, y pa na n bao n bāng būmb nins a sēn yeel tu watame wā sūda?

GALU-TĒNG SĀOONGO: Wala makre, tēng sā n tar pāng n maan yuum kobse, ned na n saag n yeel tu pa na n kaoos la b sāam-a sūda? La Wēnnaam kūtame t'a no-rees a ye togs būmb sēn wōnd

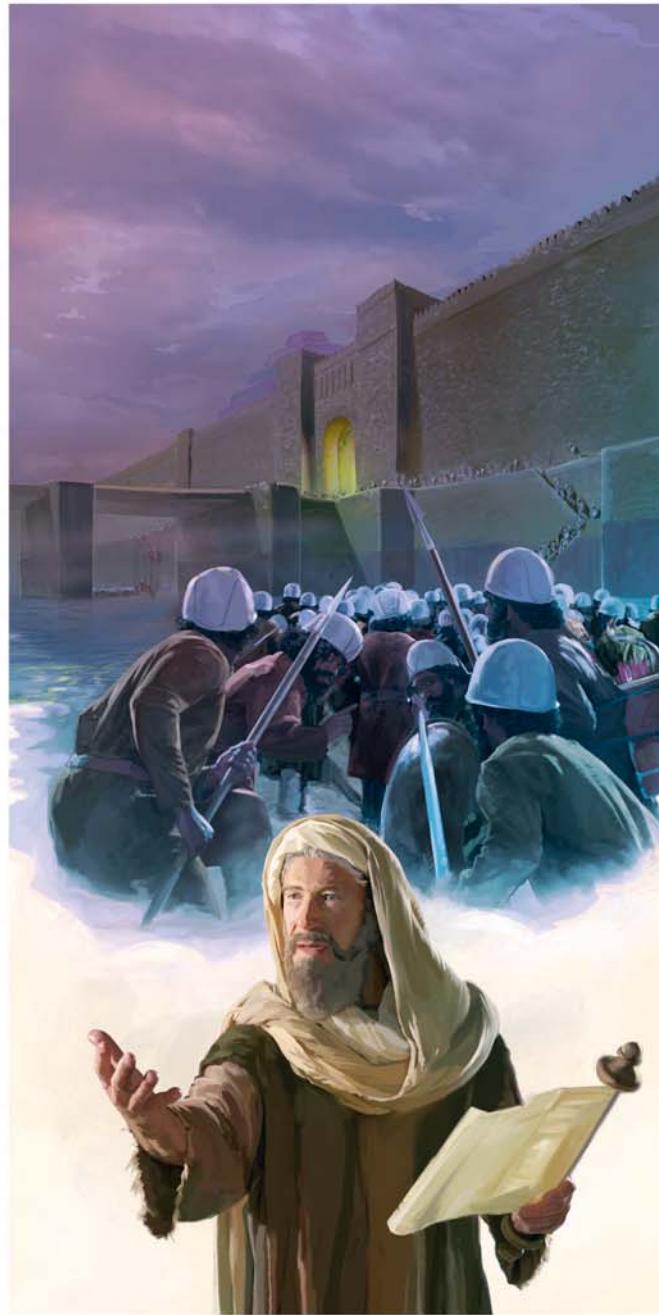
Randy Olson/National Geographic Creative

Lalg b sēn lebs n me Niniiv raboogē wā

woto bal kepu: A yeelame tu b na n sāama Niniiv tēngā. (Sofoni 2:13-15) Bōe la kudemdā yel-mitb wilg-y-yā? Yuum 632 sēn deng a Zezi rogmā, Babilon nebā la meed-rāmbā tu zaba ne Niniiv n deeg tēngā. Rē yu yuum 15 Wēnnaam sēn togs bāngr-gomdā poore. La Wēnnaam ra paasame tu Niniiv na n sāamame n “lebg zī-peela.” Rē me pidsame bū? N-ye. Niniiv ra yaa tēn-bedre, tu ned sā n dat n kēn n gilg tēngā la a tēn-kuremsā bū a na n maan rasem a tā. Nebā ra tōe n tagsdame tu sēn tōog-b tēngā na n soog-a lame n maan b sēn date. La pa yu woto ye. B sāam-a-la zānga. Rē yīnga ned ra tōe n tika yelā sēn yaa to-to wā n bāng tu b na n maana Niniiv woto sūda?

B NA N YŌOGA NINSAALB KŌABA: Mams-y ned sēn na n yeel tu b na n wa yōoga ninsaalb kōab tēn-kugr zugu, n togs ned ning sēn na n maan woto wā yuor la a yaabā yuure, la a wilg sēn na n yu tēng ning pugē. Bāngr-gom-kāngā sā n pids yuum 300 poore, yaa vēeneg tu neb wusg na n pēga sēn togs-a bāngr-gomdā. Wēnnaam no-rees n yeel “t'a Davūd yageng n na n dog tu b pūd a yuor t'a Zozias.” A paasame t'a Zozias na n “yōoga ninsaalb kōab” Betell tēngā tēn-kugr a ye zugu. (1 Rīm dāmba 13:1, 2) Na maan yuum 300 poore, a Davūd yageng a ye yuor sēn boond t'a Zozias n lebg rīma. Wakat kāng tu Zozias ra pa yuor sēn wae ye. La wa no-reesā sēn da togsā, a Zozias kēnga Betell n tu “yiis kōabā yaada pusē n yōog bugum tēn-kugrā zugu.” (2 Rīm dāmba 23:14-16) Rē yīnga ninsaal ra tōe n bānga bōnkāensā tu sā n pa Wēnnaam n vēneg-a suda?

SOOLEM LUULSE: Mams-y soolem sēn na n tar pāng wusgo, tu ned yeel t'a na n luulme. A togsa a soab ning sēn na n lub soolmā yuure, la a sēn na n maan to-to. A togsa rē t'a soabā nan pa rog meng ye. A goamā sā n wa pidsi, pa na n ling nebā sūda? Wēnnaam reng n togsame tu rao yuor sēn boond t'a Sirus n na n tōog Babilon. A Sirus ra na n basa zuuf-rāmbā tu b leb b ba-yirā, la a sōng-b tu b lebs n me b wēnd-doogā. Sēn paase, Wēnnaam wilga a Sirus sēn na n maan

Wēnnaam no-reesdbā reng n togsa
Babilon luusā tu zems kepu

D sā n zāms Biiblā bāngr-goamā, sōngd-d lame tu d bāng būmb Wēnnaam zugu. Wēnnaam sōngda tōnd tu d bāngd a raabā, tu wilgdē tu d yell pak-a lame. A maanda būmb wōsg sēn na yūl tu d beoog yūl neere. Sūd me, a ratame tu d beoog vūlmā tall yamleoogo.

to-to n tōog tēngā. A yeelame tu kūlsā koom na n kūume, la tu kūlensā na n pakame, t'a tōog tēngā nana-nana. (Ezai 44:27-45:2) Gomkāensā fāa Wēnnaam sēn deng n togsā pidsame bu? Kudemādā yel-mitb wilgame tu sūd yūl a Sirus n tōog Babilon. A Sirus sodaasā gōdga kūlgā sēn da zoet n pasgd tēngā, tu koomā sig n zems b na pūuge. Sēn paase, sodaasā taame n mik tu tēngā kūlens pakame. Baa a Sirus sēn da pa tūud zuif-rāmbā Wēnnaamā, a bas-b lame tu b leb Zerizalem, la a kō-b sor tu b lebs n me b wēndoogā. (Esdras 1:1-3) Sā n pa Wēnnaam, ānda n da tōe n bāng bōn-kāensā?

Woto yaa makr a tāab sēn wilgd tu Wēnnaam tōe n togsa sēn wat beoogo, tu pids kēpū. La pa bāngr-gom-kāensā bal la a togs tu pids ye. Zuif-rāmbā taoor-lūt a Zozue yeel-b-la woto: "Yāmb bāngame la y miime tu yāmb Zu-soab a Wēnnaam sēn da yeel tu b na n maana būmb nins fāa n kō yāmbā, b maaname n ka tol n bas baa a ye tu vaal ye. Bāmb maana fāa, baa a ye ka pa ye." (Zozue 23:1, 2, 14) Sūd me, a Zozue wakatē zuif-rāmbā ra pa tōe n yeel tu Wēnnaam pūlemsā la a bāngr-goamā pa pidsd ye. La wān to la Wēnnaam maand n pidsd a bāngr-goamā? Zī-kāng wēengē, a yaa toor fasū ne ninsaalbā. Tara yōod tu d bāng rē. Bala, Wēnnaam wilgame tu toeen-kāsems sēn tōe n nef yāmb n na n zīnd ka la bilfu.

WĀN TO LA WĒNNAM YAA TOOR NE NINSAALBĀ?

Neb nins sēn togsd beoog yellā wae n tikda siānsā, yel sēn zoe n maane, la nebā sēn nong būmb ninsā, wall bagr menga. B sā n togs gomde, b basd n zīime n gūud n na n ges sēn na n yūl to-to.—Yelbūna 27:1.

La Wēnnaam pa woto ye. A mii būmb fāa. A mii ninsaalbā sōma. A sā n data, a tōe n bāng ned kam fāa sēn na n maan beoogo, la baa buud tōr sēn na n maan menga. La a tōe n maana sēn yūd rē. Wēnnaam tōe n toeema yelā sēn na yūl a raabā pidsi. A yeela woto: "Gomd ning sēn yit

mam noorē wā ka na n le wa mam nengē zaalem ye. . . . A na n tōoga būmb ning mam sēn tūm-a t'a tu maanā." (Ezai 55:11) Rēnd wakat ninga, Wēnnaam sā n togs bāngr-gomde, yaa būmb a sēn na n maan beoog-daar la a wilg tōndo. Yē meng n kūtd t'a bāngr-goamā pidsdē.

Y TŌE N BĀNGA Y VŪLMĀ SĒN NA N YŪL TO-TO BEOOGO

Bāngr-goam n be n wilgd yāmb ne y zakā rāmb vūlmā sēn na n yūl to-to beoog bu? Y sā n bāng tu sa-kēeng n wate, tōe tu y na n maana būmb n kogl y meng la y zakā rāmbā. Biiblā bāngr-goam me tōe n sōng-y lame tu y bāng y sēn na n maanega. Wēnnaam wilgame tu toeenkāsems n na n zīnd dūniyā gill zug ka la bilfu. (Ges-y seb-neng a 7 wā gom-zug sēn yaa: "Bōe la Wēnnaam wilg beoog-daarā wēengē?") Beoog-daar kāng na n yūl toor fasū ne būmb nins sēn togsd-b beoog yellā sēn yetā.

Būmb nins sēn maand dūniyā zugā yaa wa kibar b sēn togsde. Biiblā bāngr-goamā tōe n sōng-y lame tu y zoe n bāng kibarā sēn na n baas to-to. Wēnnaam yeela woto: "Hal sungr wakate, . . . mam da reng n wilga būmb nins sēn nan ka maanā. . . . La m yeelame tu m goamā na n yalsame." (Ezai 46:10) Yāmb ne y zakā rāmb tōe n wa paama vūlmā sēn tar barka. Kos-y-yā a Zeova Kaset rāmbā tu b wilg-y būmb nins Biiblā sēn yeel beoog-daarā wēengē wā. B pa bagba, b pa yet me tu Wēnnaam gomda ne-ba, wall tu b tara tōog n tōe n bāng sēn wat beoog ye. La b zāmsda Biiblā, n tōe n sōng yāmb tu y bāng būmb nins Wēnnaam sēn segend n na n maan beoog-daarā. ■

Bōe la Wēnnaam wilg beoog-daarā wēengē?

- Neb n yet tu tēngā na n sāamame, la Wēnnaam wilgame tu tēngā pa na n tol n sāam ye.—Yūl Sōamyā 104:5; Koeeeg Soaba 1:4.
- Neb n sāamdtēngā, la Wēnnaam na n sāama sēn sāamdtēngā.—Yūl Sōamyā 92:8; Wilgri 11:18.
- Wēnnaam miime tu tūudmā fāa la bal paoogda yē, la tu b nebā pa tūud Biiblā sēn yetā ye. A na n sāama tūudum kāens fāa.—Wilgri 18:4-9.
- Pa ninsaalb wall sabab-wēng n na n sāam nin-wēnsā ye. Yaa Wēnnaam Rīungā sēn be saasē wā. Biiblā yeelame tu “nin-wēns

yagens na n sāamame.”—Yūl Sōamyā 37:10, 38; Daniell 2:44.

- Wēnnaam na n fāaga neb nins sēn tat a yamā, tu b maan sū-noog tēngā sēn na n lebg arzānā zugu. Ad Biiblā sēn yeele: “Bu ges pu-peeleem soab n yā nin-tūrga. Tu bōe, laafū soab na n paama yagense.”—Yūl Sōamyā 37:11, 37; Wilgri 21:3, 4.
- Biiblā pugē, Wēnnaam wilga d sēn tōe n maan to-to n ta a yam, n wa paam n pōs nin-wēnsā sāoong wakate.—Luk 21:36; Zā 17:3.

Wān to la d tōe n bāng n “leok ned kam fāa”?

*“Bi y kit tu yāmb goamā zīnd bark wakat fāa, . . .
la y bāng sēn zemse, n leok ned kam fāa.”* –KOL. 4:6.

Y NA N LEOKAME TL BŌE?

Bōe yīng tu yaa sōma tu d
sok d kelgdā sogsg sēn
na n kūt t'a togs a sēn
tagsde?

Wān to la d tōe n sōng d
kelgdā t'a tags Biiblā sēn
yetā zugu?

Wān to la d tōe n dūk makr
n sōng d kelgdā t'a wōm d
sēn yetā vōore?

SAAM-BI-POAK a ye ne a sūd sēn pa a Zeova Kaset soab n da sōsd ne taaba, n gomd Biiblā yelle. A sūdā yeelame tu yē tēedā tāablmā. La saam-bi-poakā mikame tu yaa wa a sūdā pa mi b wēnd-doogā rāmb sēn yet būmb ning tāablmā wēengē wā ye. Rē n so t'a yeel-a woto: “Neb kēer tēedame tu Wēnnaam yaa Wēnnaam, t'a Zezi yaa Wēnnaam, tu vuusem sōng me yaa Wēnnaam, la tu pa Wēnnaam-dāmb a tāab ye. Yaa Wēnnaam yēnga. Yaa woto la yāmb tēed bū?” Sokrā linga a sūdā, t'a leok tu pa woto la a tēed ye. Rē poore, b sōsa ne taab n kaoose, n bao n na n bāng Wēnnaam sēn sūd yaa a soaba.

2 Kiba-kāngā wilgdamē tu d sā n sōsd ne nedā, yūta sōma tu d bāng n sok-a sogsgo. Wilgdamē me tu d pa segd n yees n pa sōs ne ned sēn tēed tāablmā, bug-tēngā, pa rē bū sēn tēed tu Naand kae ye. D sā n teeg a Zeova, la d tū sagls nins a sēn kōt-d koēegā mooneg

1, 2. a) Togs-y kibar sēn wilgd tu yaa sōma tu d bāng n sok d kelgdā sogsgo. (Ges-y fotā sēn be yīngrā.) b) Bōe yīng tu d pa segd n yees n pa sōs ne ned baa a sēn tēed būmb ning fāa?

yīngā, d na n tōog n sōsame tu d goamā kē d kēlgdā. (Kol. 4:6) Sōskāngā na n wilga būmb a tāab d sēn tōe n maane, tu d goamā kē d kēlgdā.

1) D sok sogsg sēn na n kut t'a togs a tagsgo. 2) D sōng-a t'a tags Biiblā sēn yetā zugu. 3) D ruk makr n sōng-a t'a wum d sēn yetā vōore.

D SOK SOGSG SĒN NA N KLT TL D KĒLGĀ TOGS A TAGSGO

³ Sogsg tōe n sōngame tu d bāng d kēlgdā sēn tēed būmb ningā. Bōe yīng tu rē tar yōodo? Yelbūn 18:13 yetame: "Ned sā n leok t'a nan ka wume, a yaa yalma, la a na n paama yānde." Rēnd yuta sōma tu d reng n bao n bāng d kēlgdā sēn sūd tēed būmb ningā. Sā n pa rē, d tōe n modga wusg n wilg-a tu būmb pa sūda, n yaool n wa bāng t'a pūd n pa tēed rē ye.—1 Kor. 9:26.

⁴ Mams-y wa yāmb sēn na n sōsd ne ned sēn tēed bug-tēngā. La bāng-y tu pa nebā fāa n tēed tu bug-tēngā yaa zīng bugum sēn be, n dūt nin-wēnsā ye. Rēnd y tōe n yeel-a-la woto: "Nebā tagsg yaa toor-toor bug-tēngā zugu. La yāmb tagsdame tu bug-tēngā yaa bōe?" Y sā n kelg a leoorā, y na n bānga y sēn tōe n sōng-a to-to t'a wum Biiblā sēn yetā vōore.

⁵ Sogsg tōe n sōngame me tu d bāng d kēlgdā sēn tēed būmb ningā vōore. Wala makre, d sā n seg ned kōegā mooneg sasa t'a yeel tu yē pa tēed Wēnnaam, d maanda wāna? D

^{3, 4.} D sā n wa sōsd ne neda, bōe yīng tu yaa sōma tu d sok-a sogsg n bāng a sēn tēed būmb ningā? Ruk-y makre.

^{5.} Wān to la sogsg tōe n sōng-d tu d bāng d kēlgdā sēn tēed būmb ningā vōore?

tōe n yū tao-tao n tags t'a tēedame tu būmbā fāa wa n bee woto tu pa tū ne naand sabab ye. (Yul 10:4) La sānda ra tēeda Wēnnaam, la b sēn ne neb a taab sēn namsde, wall bāmb mensā sēn namsd yīnga, b pa le tēed ye. Tōe tu nin-kāens tagsdame tu naand sā n da beē, ninsaalbā ra kōn namsd woto ye. Rēnd y kēlgdā sā n yeel t'a tēedame tu Wēnd kae, y tōe n sok-a lame yaa: "Yāmb sung n tēeda woto bu?" A sā n leok tu ayo, y tōe n sok-a-la būmb ning sēn maan t'a pa le tēed Wēnnaamā. A leoorā tōe n sōngame tu y bāng y sēn tōe n sōng-a to-to.—Karm-y Yelbūn 20:5.

⁶ D sā n sok ned sokre, d segd n maaga d yīng n kelg a soabā leoorā, la d wilgd tu d wumda būmb ning sēn namsd-a wā vōore. Wala makre, a tōe n yeelame tu yaa yel-beed n kut t'a pa le tēed Wēnnaam ye. Sā n yaa woto bu d reng n wilg-a tu ned sā n dat n bāng būmb ning sēn kut tu d namsdē wā, pa wēng ye. Rē poore, d tōe n wilg-a-la būmb ning sēn kut tu tōnd tēed tu Wēnnaam beeme wā. (Hab. 1:2, 3) D sā n maag d yīng n sōs ne-a, la d wilg t'a yell pak-d lame, tōe n kitame t'a bao n bāng Biiblā sēn yetā.*

D SŌNG D KĒLGĀ T'A TAGS BIIBLĀ SĒN YETĀ ZUGU

⁷ Biiblā la sebr ning sēn tar yōod

* Ges-y yvūmd 2009 zī-likr kiuug pipi daař Gūusg Gasgā sōsg ning gom-zug sēn yaa: "Est-il possible de devenir croyant ?"

6. D sā n sok ned sokre, bōe la d segd n maane?

7. D sā n dat tu d goamā kē neda, bōe la d segd n maane?

D sā n dat tu d goamā kē neda,
bōe la d segd n maane?

(Ges-y sull a 7)

n yūd koe-moonegā pugē wā. A tōe n sōng-d lame tu d paam minim, n tum "tūum-sōma fāa." (2 Tūm. 3:16, 17) La d sā n dat tu d goamā kē neda, d pa segd n karem verse-rāmb bal ye. D segd n bao n bānga d sēn tōe n sōng-a to-to t'a tags verse-rāmbā zug neere, la d sōng-a t'a wum b vōore. (**Karm-y Tūm 17: 2, 3.**) Ad makr a tāab sēn wilgd rē.

8 Pipi makre: D moonda koēegā, n wa seg ned sēn tēed t'a Zezi ne Wēnnaam zema taaba. Verse bus la

8, 9. a) Ruk-y makr n wilg d sēn tōe n sōng ned sēn tēed t'a Zezi ne Wēnnaam zema taaba. b) Wān to la yāmb tōog n sōng ned t'a bāng tu Wēnnaam yūda a Zezi?

d tōe n karme, la d sōng-a t'a tags būmb ning a sēn tēedā zugu? D tōe n kos-a lame t'a karem Zā 6:38. Be, a Zezi yeela woto: "Mam ka yi ["saasē," MN] n na n wa maan m meng ratem ye, la yaa tū maan sēn tum-a maamā ratem." Karengā poore, y tōe n sok-a lame: "A Zezi sā n yaa Wēnnaam, ānda n tum-a t'a yi saasē n wa tēngā zugu? Sēn tum-a a Zezi wā pa kāseng n yūd-a sūda? Vēenega, sēn yūd-a wā n tumd sēn pa ta-a yē wā."

9 D tōe n karma Filip rāmb 2:9 me. Verse kāng pugē, tum-tumd a Poll wilga keoor ning Wēnnaam sēn kō a Zezi a sēn ki n vuvgā poore, n yeel tu Wēnnaam waooga a Zezi "ne waoogr sēn yaa kāsenga, n kō bāmb yūv sēn yūd yuyā fāa." Sēn na yūl n sōng d kelgdā t'a tags verse wā goam zugu, d tōe n soka woto: "A Zezi ne Wēnnaam sā n da zema taab nand t'a ki, tu Wēnnaam paas-a ziir a vuvgā poore, pa na n kūt t'a Zezi yūg Wēnnaam sūda? La ānda n tōe n yūg Wēnnaam?" D kelgdā sā n yaa pu-peelel soaba, la a tēed tu Biiblā yaa Wēnnaam Gomde, sogsg a woto tōe n kūtame t'a rat n bāng n paase.—Tvv. 17:11.

10 Makr a 2: D kelgdā yeelame tu yē pa tōe n sak n deeg tu nin-wēnsā pa na n tu nams bug-tēng wakat sēn kōn sa yīng ye. Tōe tu yaa a sēn dat tu Wēnnaam sūbg nin-wēnsā b tūum-beedā yīngā n kūt t'a yet woto. Wān to la d tōe n sōng-a? Pipi, d

10. a) Wān to la d tōe n sōng ned sēn tēed bug-tēngā? b) Wān to la y tōog n sōng ned sēn tēed bug-tēngā?

tōe n wilg-a lame tu Wēnnaam *na n* sūbga nin-wēnsā. (2 Tes. 1:9) Rē poore, y tōe n kūtame t'a karem Sungr 2:16, 17. Be, Wēnnaam wilga a Ādem tū b sā n kūs yē, b na n kiime. La a pa gom bug-tēng yell ye. Y tōe n soka y kelgdā woto: "Sā n da mik t'a Ādem ne a Hawa sā n kūse, b na n tū namsa bug-tēnga, y pa tagsd tū zemsame tu Wēnnaam reng n wilg-b rē sūda?" Rē poore, y tōe n karma Sungr 3:19. Verse kāng pūgē, Wēnnaam wilga a Ādem t'a sēn beegā, a na n le lebga tēngā tom. A pa yeel t'a na n tū namsa bug-tēng ye. Y tōe n sok-a lame yaa: "A Ādem sā n da na n tū namsa bug-tēnga, yāmb tagsdame tu zemsame tu Wēnnaam yeel-a t'a na n lebga tēngā tom sūda?" Sogsg a woto tōe n sōnga pū-peelem soab t'a tags yel-kāngā zug sōma.

11 Makr a 3: D moonda koεegā, n wa seg ned sēn tēed tu nin-sōma wā fāa rabda saasē. A sēn tēed woto wā tōe n kūtame t'a pa wūmd Biiblā goam kēer vōor ye. Wala makre, d sā n karem Wilgr 21:4, a tōe n tagsame tu bark nins yell b sēn gomd verse wā pūgē wā na n yū saasē. (**Karm-y-yā.**) Wān to la d tōe n sōng-a t'a tags verse kāng zugu? Pa tulae tu d bao verse-rāmb a taab ye. D tōe n kell n sōsa verse kāng zug bala. Verse wā yeelame tu "kūum ka na n le zīnd ye." Rēnd y tōe n soka y kelgdā woto: "Yāmb pa

11. a) Wān to la d tōe n sōng ned sēn tēed tu nin-sōma wā fāa rabda saasē? b) Wān to la y tōog n sōng ned sēn tēed tu nin-sōma wā fāa rabda saasē?

tēed tu b sā n yeel tu būmb *ka na n le zīndi*, rat n yeelame t'a ra beeme sūda?" A na n sak n deegame tu woto yaa sūda. Rē poore, y tōe n yeel-a lame tu kūum ka be saasē ye. Yaa tēngā zug bal la nebā kiida. Rēnd d tōe n yeelame tu bark nins yell b sēn gomd Wilgr 21:4 pūgē wā na n yū tēngā zugu.—Yuul 37:29.

D RŪK MAKR N SŌNG D KĒLGDĀ T'A WŪM D SĒN YETĀ VŌORE

12 A Zezi sēn wa n moond koεegā, a ra nong n wēeda yel-būna, rat n yeel t'a nong n dūkda makr n zāmsd nebā. (**Karm-y Matl 13:34, 35.**) Rē ra kūtame t'a tōe n bāng a kelgdbā sā n yaa pū-peelem dāmba, n sūd rat n tū a Zeova. (Mat. 13:10-15) Ra kūtame me t'a zāmsgā kelgr be yamleoogo, tu nebā pa yīmd a goamā tao-tao ye. La wān to la d tōe n dūk makr n zāms neda?

13 D sā n na n dūk makre, yuta sōma tu d rūk makr vōor wūmb sēn yaa nana. Wala makre, d sā n dat n wilg ned tu Wēnnaam yūda a Zezi, d tōe n yeela woto: "Wēnnaam boonda a Zezi t'a Biiga, t'a Zezi me boond Wēnnaam t'a Ba." (Luk 3:21, 22; Zā 14:28) Rē poore, y tōe n yeel-a lame yaa: "Yāmb sā n mi zag-yēng neb a yiib sēn zem taaba, tu y rat tu mam wūm rē vōore, y na n dūka makr n gom ba ne a biig yell sūda?" A na n leokame tu ayo. Rē poore, y tōe n paasa woto: "A Zezi

12. Bōe yīng t'a Zezi ra nong n dūk makr n zāmsd nebā?

13. Mak-bug la y tōe n dūk n wilg tu Wēnnaam yūda a Zezi?

sēn yaa karen-saam-kāsengā sēn da boond Wēnnaam t'a Ba wā, yāmb tagsdame t'a ratame tu ninsaalbā tē tu yē ne Wēnnaam zema taab bū?" Kelgdā na n le leukame tu ayo, tu yāmb paas woto: "Rēnd a Zezi sēn da boond Wēnnaam t'a Ba wā, a rat n wilgame tu Wēnnaam pāngā la a naamā yūda yē."

¹⁴ Ad makr a to: Neb kēer tēedame tu Wēnnaam kūtame t'a Svūtāan yaa bug-tēngā taoor soaba. D sā n seg ned a woto sēn tar kamba, wān to la d tōe n wilg-a tu Wēnnaam pa kūt t'a Svūtāan namsd nin-wēnsā bug-tēnga? D tōe n sok-a-la woto: "Yāmb biig sā n lebg tōat n tūmd bi-be-tūuma, y maanda wāna?" Tōe tu roagdā na n yeelame t'a na n kibl-a lame, n maan a sēn tōe tek n sōng-a t'a bas a bi-beelmā. (Yel. 22:15) D tōe n le sok-a-la woto: "Y biigā sā n pa sak kiblgā, y na n maana bōe?" Roagdbā fāa la bal na n yeelame tu b na n sūbga b biigā. Rē poore, d tōe n sok-a lame yaa: "La y sā n wa bāng tu yaa nin-wēng n belgd y biigā t'a tūmd bi-be-tūuma, y manesem na n yū wāna?" Sāmbg ka be tu roagdā na n yeelame t'a sūur na n yika ne nin-kānga. Sēn na yūl tu d kelgdā wūm d sēn yetā vōore, d tōe n le sokame: "Y sēn mi tu yaa nin-wēng n belg y biigā, y na ruk y biigā n kō nin-kāng t'a sūbg-a sūda?" A na n leukame t'a kōn sak n maan woto abada. Yaa a Svūtāan n belgd nebā tu b maand wēnga. Dēnd yaa vēeneg

¹⁴. Mak-bug n wilgd tu Wēnnaam pa kūt t'a Svūtāan namsd nin-wēnsā bug-tēnga?

tu Wēnnaam pa na n duk nin-kāens n kō a Svūtāan t'a sūbg-b ye.

D KELL N MOON N DA KOMS RAOOD YE

¹⁵ Baa d sā n tōe n sok sokr ne yam, n tōe n sōng nebā tu b tags Biiblā sēn yetā zug sōma, la d mi d sēn tōe n duk makr to-to tu zems ne d kelgdbā, pa nebā fāa n na n sak n deeg Rīungā koeeg ye. (Mat. 10:11-14) Baa a Zezi meng sēn da yaa karen-saam-kāsengā, pa yū neb wūsg n sak a koeegā ye.—Zā 6:66; 7:45-48.

¹⁶ La d sā n tagsdē tu d pa tar minim wūsg yē? Baa ne rē, d tōe n yū koe-moond sēn tōe n gom tu kē neda. (**Karm-y Tūum 4:13.**) Biiblā wilgame tu d tōe n basa d yam tu "neb nins fāa sēn dat vuūm sēn kōn sa wā" na n saka koe-noogā. (Tūu. 13:48, MN) Woto wā, bū d modg n paas d koe-moonegā minim. La baa d sā n wa sōsd ne ned t'a pa rat n sak n deeg koe-noogā bū d ra koms raood ye. Bū d teeg a Zeova, la d tū sagls nins a sēn kōt-d koeegā mooneg yīngā, n kūs sūd tu na n nafa tōnd la neb nins sēn kelgd tōndā. (1 Tūm. 4:16) A Zeova na n sōng-d lame tu d bāng d sēn tōe n "leok ned kam fāa" to-to. Būmb a to sēn tōe n sōng tōnd koeegā mooneg pugē, yaa d sēn na n tū a Zezi saglg ning sēn be Matue 7:12 wā. Sōsg ning sēn pugdā na n wilga rē.

^{15, 16.} a) Bōe yīng tu d pa segd n tags tu nebā fāa na n saka Rīungā koeegā? b) Yaa tulae tu d tall minim wūsg n yaool n yū koe-moond sēn gomd tu kēed nebā bū? Wilg-y y leoorā vōore.

Koe-moonegā sasa, y wilgdame tū y waoogda nebā bū?

*“Yāmb sēn dat tū nebā maan yāmb būmb ningā,
bū yāmb me maan bāmb boto.”*—MAT. 7:12.

SAAM-BIIG ne a pag n da moond koeegā, n boond nebā tu b wa Kirist kūumā tēegre. B wa n sōsda ne paga, tu saagā wa sung niibu. B rūka b maasem tūg a ye n kō pagā. Pagā sūur yū noog ne rē, t'a yāk yam n wa tēegrā. A wa n yeelame t'a ra pa tēr būmb ning saam-biigā ne a pagā sēn yeel yē wā sōma, la t'a pa tol n yīm manesem ning b sēn tall ne-a wā ye. Saam-biigā ne a pagā tū a Zezi saglg ning sēn be Matue 7:12 pugē wā.

² A Zezi yeela woto: “Yāmb sēn dat tū nebā maan yāmb būmb ningā, bū yāmb me maan bāmb boto.” (Mat. 7:12) Wān to la d tōe n tū sagl-kāngā? Yell fāa taoore, d sok d meng woto: ‘M sā n da be m to wā zīigē, manesem bug la m na n dat t'a tall ne-ma?’ Rē poore, d modg n tall manesem kāng ne d to wā.—1 Kor. 10:24.

³ La a Zezi ratame tu d tū a saglgā d tēed-n-taasā svk

1. D sēn tar manesem ning koe-moonegā pugē wā tara yōod bu? Ruk-y makre. (Ges-y fotā sēn be yīngrā.)

2. Sagl-bug la a Zezi kō-yā, la wān to la d tōe n tū sagl-kāngā?

3, 4. a) Bōe yīng tu pa d tēed-n-taasā svk bal la d segd n tū a Zezi saglgā? b) Bōe yell la d na n gom sōs-kāngā pugē?

Y NA N LEOKAME TU BŌE?

Koe-moonegā sasa, wān to la d tōe n maan ned kam fāa būmb ning d sēn dat t'a maan tōndā?

Bōe me la d tōe n maan n wilg tu d tūuda Matue 7:12 saglgā koe-moonegā sasa?

Sōs-kāngā sagl-bus la y rat n tū?

bal bu? Ayo. A ra gomda manesem ning d sēn segd n tall ne neb buud fāa wā yelle, baa ne d bēebā menga. (**Karm-y Luk 6:27, 28, 31, 35.**) Rēnd yita sōma tu d tū sagl-kāng d sēn wat n moond koeegā, bala neb nins d sēn moondā wusg na n saka koe-noogā, n wa "paam vūm sēn ka setā."—Tuv. 13:48.

⁴ Masā, d na n leoka sogsg a naase. Yaa sogsg d sēn segd n ning d yamē d sā n wa moond koeegā. Sogs-kāens la woto: Yaa *nin-bvg* buud la m sēn sōsd ne wā? *Zi-bvg* la m sōsd ne-a? *Wakat bvg* la nebā rat tu d sōs ne-b n yūda? *Wān to* la m segd n sōs ne-ba? Wa d sēn na n yā wā, d sā n wae n sokd d mens sogs-kāensā, na n sōng-d lame tu d bāng neb nins d sēn moondā sēn nonge, n tōog n sōs ne b ned kam fāa.—1 Kor. 9:19-23.

YAA NIN-BUG BUUD LA M SĒN SŌSD NE WĀ?

⁵ Koeegā mooneg sasa, d wae n sōsda ne nebā *yembr-yembre*. Ned kam fāa zug la a yel yaa toor ne a to. Y sā n wa sōsd ne ned bu y sok y meng woto: 'Sā n da yaa maam la nin-kāngā, tu ned wa na n sōs ne-ma, manesem bug la m na n dat t'a talle? A sā n yu tao-tao n tags tu m yaa woto wall woto, n pa reng n bao n bāng-ma, m sūur na yu noog sūda?' D sā n sok d mens sogs-kāensā, na n sōng-d lame tu d maan ned kam fāa būmb ning d sēn dat t'a maan tōndā.

⁶ Ned ka be n dat tu b tags t'a yaa

5. D sā n wa sōsd ne neda, sogs-bus la d tōe n sok d mense?

6, 7. Koe-moonegā sasa, d sā n seg ned t'a gom tu yaa wa a sūur yiika ne-do, bōe la d segd n maane?

nin-toag ye. Wala makre, kiris-nebā maanda b sēn tōe fāa n tūud Biiblā sēn sagl tu d kut tu d "goamā zīnd bark wakat fāa" wā. (Kol. 4:6) La d sēn yaa koangdbā, d tōe n wa yeela gomde, n wa maand d bāngē. (Zak 3:2) Sā n yaa ned la d tudg n gome, yaa vēeneg tu d pa na n dat t'a tags tu d yaa sū-to-ned ye. D sēn dat yaa a sēn na n yu wumda. Woto wā, ned sā n gom tōnd tu d sūur sāame, tōnd me pa segd n yu wumda sūda?

⁷ Koe-moonegā sasa, y sā n seg ned t'a soabā gom tu yaa wa a sūur yiika ne-yā, yūta sōma tu y mao n yu wumda. Tōe t'a tara zu-loees a tuvāmā zīigē, wall a lekollē wā. Tōe me tu yaa bāag n namsd-a. Sūd me, neb la d zoe n seg koe-moonegā sasa tu b sūy yik ne-do. La b wusg toeemame, d sēn kell n gom ne-b ne bugsem la waoogrā.—Yel. 15:1; 1 Pie. 3:15.

⁸ D moonda neb buud toor-toore. Yuūmā noorā, *Gūusg Gasgā* mi n tara sōsg t'a gom-zugā yaa: "Biiblā toeemda neba." Sōs-kāng pūgē, b goma neb 60 la zak yelle. B kēer da yaa wagda, rā-yūudba, yoaadba, bi-bees la dorogēer-dāmba. B sānda ra yaa politik taoor-dāmba, tūudum taoor-dāmba, wall neb sēn da modgd n na n paam naam b tuvāmā zīisē. La nin-kāensā fāa wūma koe-noogā, n sak tu b zāms-b Biiblā. B toeemame, n lebg a Zeova Kaset rāmba. Woto wilgdame tu d pa segd n tē tu neb n be n pa tol n tōe n sak koe-noogā ye. (**Karm-y 1 Korēnt dāmb 6:9-11.**) D miime tu neb buud toor-toor

8. Bōe yīng tu d segd n moond koeegā neb buud fāa?

tōe n saka Rīungā koeegā.—1 Kor. 9:22, MN.

ZĪ-BUG LA M SŌSD NE NEBĀ?

9 D wae n sōsda ne nebā b zagsā pusē. (Mat. 10:11-13) D sā n paam tu neb a taabā pa maand yaar tōnd zakā pugē, noom-d lame. Sud me, tōnd zakā tara yōod ne-do. D ratame t'a yū zīig d sēn tōe n zīnd bāan tu rabeem kaē ye. Rēnd d sā n wa moond koeegā zak-zaka, d segd n gūusame n da maan yaar *nebā* zagsē ye.—Tūv. 5:42.

10 Rūnda-rūndā, dūniyā sēn pid ne bi-beelmā kutame tu neb wusg gūusd b mens ne sāamba. (2 Tūm. 3:1-5) D segd n gūusame n da maan būmb sēn tōe n kēes-b rabeem n paas ye. Wala makre, y sā n ta zak noor n wē tu ned pa leoke, y tōe n dat n lūkame n ges ned sā n beeme, wall y pak n kē n gilg n gēes zakā rāmba. Tōe tu yaa y sēn dat n moon neb wusgā yīnga. (2 Tūm. 4:5) Y rata ne sūur fāa n sōng nebā tu b bāng Wēnnaam. (Rom 1:14, 15) La y sā n maan woto, pa na n sāam zakā rāmb sūy sūda? B yagsā tagsg na n yū wāna? Bi d gūusi, n da maan būmb sēn na n sāam nebā sūy d koe-moonegā zīigē ye. Tūm-tūmd a Poll yeelame: "Tōnd maoodeame n ka rat n lub neda, baa sēn yaa ne būmb ning ye, tu ned da gom Wēnnaam tūvmdā wēng ye." (2 Kor. 6:3) D sā n pa maand yaar nebā zagsē, d manesmā tōe n sōngame tu b sak n kelg-do.—**Karm-y 1 Pieer 2:12.**

9. Bōe yīng tu d pa segd n maan yaar nebā zagsē?

10. Wān to la d tōe n gūus n da wa sāam d koe-moonegā zīigē nebā sūyā?

WAKAT BUG LA NEBĀ RAT TU D SŌS NE-B N YŪDA?

11 D fāa la bal tara tūvum wusgo. Sēn na yūl n tōog n maan būmb nins fāa d sēn segd n maanā, yaa tulae tu d sigl d tūvumā sōma. (Ef. 5:16; Fil. 1:10) Būmb sā n wa kūt tu d pa tōog n maan d sēn da magā fāa, sāamda d sūuri. Rē n so tu ned sā n wa d nengē n pa sōs n kaoose, a sēn mi tu d tara būmb a taab n segd n maanā, noom-d lame. Woto wā, wān to la d tōe n tū a Zezi saglgā, n wilg tu d waoogda nebā moonegā sasa?

12 Wakat bug la nebā rat tu d sōs ne-b n yūda? Sok-y y meng woto: 'Wakat bug la tōnd moonegā zīigē neb wae n be b zagsē wā? Wakat bug la b tar sēk n na n sak n kelge?' Yūta sōma tu d modgd n kēnd n kaagd-b wakat kāense. Zīis kēere, yaa zaabr wall zī-sobd la d tōe n yā nebā b zagsē. Sā n yaa woto yāmb babgē wā, y tōe n sigla y tūvumā, n tōog n tu sōs ne-b wakat kāense. (**Karm-y 1 Korēnt dāmb 10:24.**) D sā n modgd sēn na yūl n moon koeegā wakat ning nebā sēn be b zagsē wā, d tōe n kūsa sud t'a Zeova na n ninga d tūvmdā barka.

13 Bōe me la d tōe n maan n wilg tu d waoogda d kēlgdbā? D sā n seg ned sēn dat n kelge, d na n moon-a-la koeegā sōma, la d segd n gūusame n da sōs n kaoos wusg ye. Tōe t'a magd n na n maana būmb

11. Bōe yīng tu ned sā n sāam d sēkā bi pa noom-do?

12. Wān to la d tōe n bāng wakat ning nebā sēn dat tu d sōs ne-b n yūdā?

13. Bōe la d tōe n maan n wilg tu d waoogda d kēlgdbā?

D gūus wakat fāa n da wa sāam d moonegā zīgē nebā sūy ye
(Ges-y sull 10)

sēn tar yōod ne-a. A sā n yeel t'a pa tar sēka, d tōe n wilgame tu d na n sōsa koeeg-koeega, la d sūd modg n da kaoos ye. (Mat. 5:37) Nand tu d looge, yta sōma tu d sok a soabā wakat bug la a rat tu d lebg n wa sōs ne-a. Koe-moondb keer wae n yeta woto: "Mam nongē lame n lebg n wa sōs ne-yā. Y sā n date, y tōe n kō-m-la y nimero tu m bool-y wall n tool-y mesaaz nand tu m wa." D sā n ning d yamē tu d sēn moond b rāmbā sēkā pa waooge, d rukda tum-tumd a Poll togs-n-taare. A yeelame: "Mam ka baood m meng sōngr bal ye, la yaa neb wuug sōngre, sēn na yulg tu b paam fāagre."—1 Kor. 10:33.

WĀN TO LA M SEGD N SŌS NE NEBĀ?

14 Mams-y wa ned sēn na n wa yāmb zakē wā tu yāmb pa mi-a ye. La a taame n sung yāmb sogsgo, n baood n bāng yāmb sēn nong būmb ninsā. Y na n sokda y meng nin-kāngā sēn yaa ned ninga, la a sēn dat būmb ninga. Y sēn pa rat n sāam a sūurā yīnga, tōe tu y na n kelg-a-la bilfu, la y kuug sōsgā. La nin-kāng sā n da yeel yāmb t'a yaa logtore, la tu bāmb gilg dame n wilgd nebā b sēn tōe n maan to-to n gil bāas kēere, sāmbg kae tu y na n maaga y yīng

14-16. a) Bōe yīng tu d segd n kūt tu d kēlgdā bāng d waoongā vōore? Ruk-y makre. b) Wān to la tigims sull yel-get a ye wae n sōsd ne nebā?

n kelg-a. Sud me, ned sā n wa na n sōs ne-do, d nonga a soabā sēn na n wilg-d a sēn yaa ned ninga. Woto wā, d manesem segd n yū wān koeegā mooneg sasa?

¹⁵ Tēns wusgo, d sā n kē zak pugē, d segd n deng n wilga d waoongā vōore. Yaa sīd tu d tara kibay sēn tōe n naf d kēlgdā, la mams-y wa d sēn na n ta, n pa wilg tōnd sēn yaa ned ninga, n sok d kēlgdā woto: "Ninsaalbā zu-loeesā suka, bug la y rat tu sa pipi?" Yaa d sēn dat n bāng d kēlgdā tagsgo, n tōog n bāng Biiblā verse ning d sēn tōe n tik n sōs ne-a wā yīng la d sēn sok woto wā. La d kēlgdā tōe n sokda a meng yaa: 'Ninkāngā yii ye, la bōe yīng t'a sokd maam sogss-kāensā? Yaa bōe la a rata?' Rēnd d segd n kūtame tu sōsgā zīnd yamleoog ne d kēlgdā. (Fil. 2:3, 4) Wān to la d tōe n maan dē?

¹⁶ Tigims sull yel-gēt a ye wilga yē sēn wae n sungd sōsg to-to. A sā n seg neda, a puusd-a lame, la a wilg-a Yāmb dat n bāngā sīdā bī? seb-vāoogā, la a yeel woto: "Rūndā, tōnd puuta seb-kāngā yāmb sakē wā. A leokda sogsg a yoob neb wusg sēn mi n sokd b mense. Yāmb dēnd la woto." Saam-biigā yeelame tu moonegā zīgē nebā fāa la bal sā n bāng tōnd waoongā vōore, b basda b yam bilfu, tu d tōe n sōs ne-ba. Sēn na yul n kēng taoor ne sōsgā, tigims sull yel-gētā sokda a kēlgdā yaa: "Sogs-kāensā suka, bug la y zoe n sok y menga?" A sā n wilg sokrā, saam-biigā lakda seb-vāoogā, n wilga Biiblā sēn leokd sokrā to-to. La kēlgdā sā n pa wilg sokre, saam-biigā pa pēdg-d-a ye. A yākda sokr a ye, tu b sōse. La yaa vēeneg tu d tōe n

sunga sōsg ne manesem buud toortoore. Ziis kēere, d pa segd n puus d kēlgdā yīngr-yīngr bal la d sung sōsg ye. Rēnd sēn na yul tu d moonegā zīgē nebā kelg-do, d segd n gesa b sēn minim n sōsd ne taab to-to wā, n sōs ne-ba.

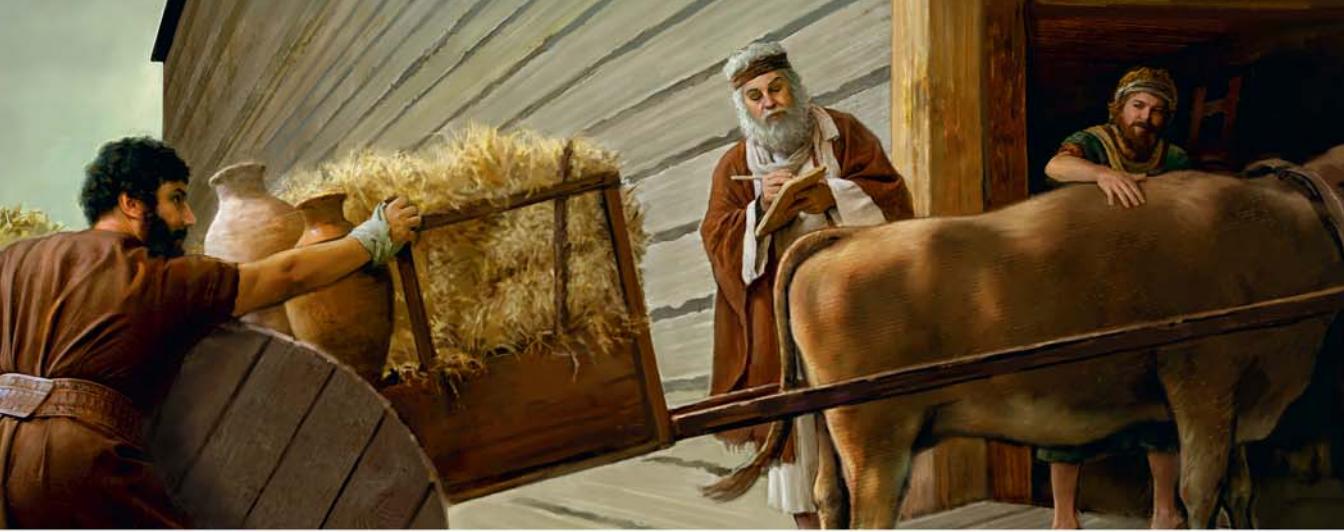
D KELL N TŪ A ZEZI SAGLGĀ KOE-MOONEGĀ SASA

¹⁷ Wa d sēn yā sōs-kāngā pugē wā, wān to la d tōe n tū a Zezi saglgā koeegā mooneg sasa? Yaa d sēn na n ning d yamē tu ned kam fāa zug la a yēl yaa toor ne a to. D gūus n da maan yaar nebā zagsē ye. D moon koeegā wakat ning nebā sēn be b zagsē, la b tar sēk n na n kelge. La d mao tu d sēn singd sōsgā to-to wā zīnd yamleoog ne d moonegā zīgē nebā.

¹⁸ Koe-moonegā sasa, d sā n maand nebā būmb nins d sēn dat tu b maan tōndā, wata ne nafa wusgo. D sā n tar manesem-sōngo, d wilgdame tu Biiblā sagls tūub yaa sōma, la waoogd d Ba sēn be saasē wā. (Mat. 5:16) D sā n waoogd nebā, tōe n kūtame tu b wusg sak n zāms Biiblā. (1 Tūm. 4:16) La d sēn moond b rāmbāsaka koe-noogā tu b pa sak me, d miime tu d maanda d sēn tōe fāa. (2 Tūm. 4:5) Bū d ned kam fāa rūk tūm-tūmd a Poll togs-n-taare. A yeelame tu yē "maanda būmb fāa Koe-noogā yīnga." (1 Kor. 9:23) Woto yīnga, bū d fāa kell n tū a Zezi saglgā koe-moonegā sasa.

17. Wa d sēn yā sōs-kāngā pugē wā, wān to la d tōe n tū a Zezi saglgā?

18. Bōe yīng tu d segd n maand d moonegā zīgē nebā būmb nins d sēn dat tu b maan tōndā?

A Zeova yaa Wēnnaam sēn yaa siginda

"Wēnd yaa laafi Wēnnaam, b ka zūnd-zānd Wēnd ye."

—1 KOR. 14:33, SEBR SÖNGO.

Y NA N LEOKAME TU BŒ?

Bœ n wilgd t'a Zeova sigla
malegsā la ādsā sōma?

Bœ yīng t'a Zeova fāag
a Nowe la a Rahaab?

Wān to la manesem ning
a Zeova sēn tall ne Israyell
buudā, la ne pipi kiris-nebā
wilgd t'a yaa Wēnnaam sēn
yaa siginda?

A ZEOVA sēn yaa yīngr la tēng naandā naana būmbā fāa pugd-pugdga. A reng n naana a Bi-ribl a Zezi. Biiblā boonda a Zezi tu "Gomdā," bala yē n yaa Wēnnaam pipi koe-taasda. A zīnda saasē n maan a Zeova raabā yvum milyō-rāmba. Bala, Biiblā paasame tu "hal sungrē, Gomdā ra beeme, la Gomdā ra bee ne Wēnnaam," la tu "būmb fāa yaa bāmb n naane, būmb ka be sēn ka bāmb n naan ye." Sēn na n maan yvum 2000 rūndā, a Zeova tūma Gomdā tēng zugu. A yū ninsaal sēn zems zānga, tu b ra boond-a t'a Zezi Kirist. A maana a Ba wā raabā bal kēpu.—Zā 1:1-3, 14.

² Nand t'a Zezi wa tēngā zugu, a ra yaa Wēnnaam "tūvm-mita." (Yel. 8:30) A Zeova tūnuga ne yē n naan malegs milyō-rāmb saasē. (Kol. 1:16) Biiblā wilgame tu malegsā yaa bāmb "tus-kēema" n tūmd Wēnnaam tūvma, la tu b yaa 'tus ka tek n yas a taoore.' (Dan. 7:10) B yaa "saasē pāens rāmb" la "tūm-tūmdb" sēn maand Wēnnaam raabā.—Yul 103:21.

1, 2. a) Ānda la Wēnnaam reng n naane, la a tūnuga ne-a n maan bōe? b) Bœ n wilgd t'a Zeova sigla malegsā?

³ La bōn-naands a taabā yē? Āds milyaar-dāmb naoor milyaar-dāmb n be yīngrā. Sebr a yembr wilgame tu ādsā sōor yūda bāngdbā sēn da magā naoor a tā. Ādsā siglame tu ād-sul beē, tu ād-sull fāa tar āds milyaar-dāmba. Sēn paase, ād-sulā me siglame.

⁴ Wa d sēn yā wā, a Zeova sigla malegsā la ādsā sōma. (Ezai 40:26) Rēnd d tōe n yeelame t'a siginda neb nins sēn be tēngā zug n maand a raabā me. Woto yaa tulae ne-ba, bala b tara tūvum wusg sēn tar yōod n segd n tūme. Hal pīnd wēndē n tāag masā, a Zeova siginda a nin-buiidā sēn na yul tu b tū-a sōma. Kibay wusg n wilgd t'a bee ne-ba, la t'a "yaa laafū Wēnnaam," n "ka zūnd-zānd Wēnd ye." (1 Kor. 14:33, Sebr Sōngo) A ratame tu "būmb fāa maan tu zemse."—Karm-y 1 Korēnt dāmb 14:40.

WĒNNAAM SIGLA NEB PĪND WĒNDĒ

⁵ A Zeova sēn naan d yaab a Ādem ne a Hawa wā poore, a yeel-b lame tu b "rog kamb n pid dūniyā la b tōog-a. La b soog zīmā sēn be koomā pusē wā la bōn-yugdū wā sēn yugd yīngrā, la rūms nins fāa sēn kēnd dūniyā zugā." (Sung. 1:28) A Zeova pa naan neb milyō-rāmb ziig pugē ye. Yaa a Ādem ne a Hawa n da segd n dog kamba, tu kom-kāens me rog kamba, hal tu ninsaalbā wa pid dūniyā. Wēnnaam daabā ra yaa tu tēngā tōr lebg arzāna. A Ādem ne a Hawa sēn kuīs Wēnnaamā kutame tu raab-kāng na n kaoos n yaool n pidsi.

³. Ādsā sōor yaa wāna, la wān to la a Zeova sigl-ba?

⁴. Bōe yīng tu d tōe n yeel t'a Zeova siginda neb nins sēn be tēngā zug n maand a raabā?

⁵. Bōe n maan tu Wēnnaam sēn dat tu tēngā tōr lebg arzānā na n kaoos n yaool n pidsi?

(Sung. 3:1-6) B kambā la b yagensā fāa la bal pa sak a Zeova ye. Biiblā wilgame tu kaoosg zugē, "Zu-soabā yāame tu ninsaalbā wēng yaa wusg dūniyā zugu, la wakat fāa, ninsaalbā yam ne b sūy tagsg fāa yaa wēng bala." Sēn paase, "dūniyā nebā ra maanda taab pānga." Wēnnaam nifē, "dūniyā ra yaa wa būmb sēn pōoge." Rē n so t'a yāk yam n na n kūt tu sa-kāseng ni, n sāam wēn-kūsdbā fāa.—Sung. 6:5, 11-13, 17.

⁶ La a Zeova "ra nonga a Nowe," bala, a ra "yaa nin-turg sēn ka tar yell yē zāmaanā nebā suk ye." A "Nowe ra tūuda Wēnnaam." A Zeova yeel-a lame t'a ka koglg sēn yaa kēenga, n wilg-a koglgā sēn segd n yu to-to. (Sung. 6:8, 9, 14-16) A ra segd n maan-a-la sōma, sēn na yul tu koomā ra ru nebā la rūms nins sēn na n kē a pugē wā ye. A Nowe ne a zakā rāmb "maana būmb fāa wa Zu-soabā sēn togs yē wā." B sēn wa n ka koglgā n sa tu bāmb ne rūmsā kē wā, a Zeova paga koglgā.—Sung. 7: 5, 16.

⁷ A kūtame tu sa-kāsengā ni yūvmd 2370 sēn deng a Zezi rogmā, n sāam "bōn-vūs nins fāa sēn be tēngā zugā," la a fāag a Nowe ne a zakā rāmb sēn da be koglgā pugē wā. (Sung. 7:23) Nebā fāa sēn be dūniyā zug rūndā-rūndā wā yaa a Nowe ne a zakā rāmb yagense. La neb nins sēn pa kelg a Nowe sēn yu "turlem koe-moondā" baa a ye pa pōs ye.—2 Pie. 2:5.

⁸ Yūvum 800 la zak sa-kāsengā poore, Wēnnaam sigla Israyell nebā tu

^{6, 7. a)} Bōe yīng t'a Zeova ra nong a Nowe? (Ges-y sōsgā sungre fotā.) b) Bōe n paam neb nins sēn pa kelg a Nowe wā?

^{8.} Bōe n wilgd t'a Zeova sigla Israyell nebā sōma b sēn wa n kēed kāabg tēngā pugē wā?

A Nowe ne a zakā rāmb sēn sigl b tuumā sōma wā, sōng-b lame tu b pōs sa-kāsengā sasa
(Ges-y sull a 6, 7)

b lebg buud a sēn so. A kō-b-la noy b sēn da segd n tū b vuumā nens fāa pusē. Sēn yūd fāa, a wilg-b-la b sēn segd n tū-a to-to. Wala makre, a yāka b kēer tu b yaa maan-kvudba, la a yāk Levi nebā tu b sōngd-ba. Sēn paase, pagb la b ra sigl tu b 'tumd sek-roogā noore.' (Yik. 38:8) La a Zeova sēn wa n yeel Israyell nebā tu b tu zab n deeg Kanaā tēngā, b fāa la bal yeesame, n zāgs tu b pa na n kēng ye. Rē n so t'a yeel-b woto: "Yāmb ned ba a ye ka na n kē tēng ning mam sēn wēen n yeel tu m na n kōo yāmbā pugē ye. Yaa a Zefune biig a Kalēeb ne a Nun biig a Zozue bal n na n kē be." Bōe yīnga? Yaa t'a Zozue ne a Kalēeb sēn wa n tu ges kāabg tēngā n lebg n wa wā, b bao n na n kenga nin-buiidā raoodo. (Sōd. 14:30, 36-38) Kaoosg zugē, a Zeova yāka a Zozue t'a lebg Israyell nebā taoor-louta. (Sōd. 27:18-23) Nand t'a tall-b n tu kē Kanaā tēngē wā, a Zeova yeel-a-la woto: "Nang pāng la

f keng f sūuri, la f ra zoe rabeem la f ra yees tu f Zu-soab a Wēnnaam bee ne foom fo sēn dabd zīis nins fāa."—Zoz. 1:9.

⁹ A Zeova sūd zīnda ne a Zozue. Wala makre, tēeg-y būmb ning sēn maan yuumd 1473 sēn deng a Zezi rogmā, wakat ning Israyell nebā sēn kē Kanaā soolmā. Rē tu b ra bee Zeriko noore. A Zozue tūma rap a yiib tu b tu soos n ges tēngā. Rapā tu siga pug-yoodr a Rahaab zakē wā. A solg-b-la a roogā zugu, bala tēngā nebā ra gēesd-b lame n na n yōke. A yeela rap a yiibā woto: "Mam miime tu Zu-soabā kōo yāmb tēn-kāngā. . . . Tōnd wuma Zu-soabā sēn kut tu mog-miuugā lebg koēeng wakat ning yāmb sēn yi Ezipt tēngā. La d wuma būmb ning yāmb sēn da maan Amoor naab a Sihō ne a Oog Zurdē kvulgā rvundā." A paasame: "Yāmb Zu-soab

9. Bōe n wilgd t'a Rahaab ra zoeta a Zeova la a nand a nin-buiidā?

a Wēnnaam yaa saasē Wēnnaam, la bāmb yaa dūniyā ka Wēnnaam me.” (Zoz. 2:9-11) A Rahaab sōnga a Zeova nin-buiidā. Rē n so tu Israyell nebā sēn wa n na n sāam Zeriko wā, Wēnnaam fāaga yē ne a ba wā zak rāmba. (Zoz. 6:25) A Rahaab ra zoeta a Zeova, la a nand a nin-buiidā.

WĒNNAAM SIGLA PIPI KIRIS-NEBĀ

10 A Zozue lūu Israyell nebā taoore, tu b zab n dees Kanaā tēnsā yembr-yembre. La rē poore, bōe n maane? Yuum 1500 pugē, Israyell nebā kūsa Wēnnaam noyā naoor wusgo. B ra pa kelgd a no-reesdbā me ye. A Zeova sēn wa n tūm a Biigā tēngā zugā tu Israyell nebā kūsgā paama pānga, hal t'a Zezi yeel tu Zerizalem nebā yaa neb “sēn kuud Wēnnaam no-reesdba.” (**Karm-y Matē 23:37, 38.**) Zuuf-rāmbā tūudmā taoor-dāmb sēn da kūsd a Zeova wā, a raag-b lame n base. A Zezi yeel-b lame: “B na n deega Wēnnaam soolmā yāmb nengē n kō buud ning sēn na n maan tūm sēn zemse.”—Mat. 21:43.

11 Israyell nebā kūsgā kūtame t'a Zeova raag b buudā n base. La woto pa rat n yeel t'a pa na n le tall neb sēn sigl tēngā zug n maand a raabā ye. A yāka neb nins sēn da tēed a Zezi la b sakd a noyā tu b lebg a siglga, n ledg Israyell buudā. Yu yuūmd 33 Pāntekotā daar la a maan woto. Daar-n-kāngā, a Zezi karen-biis na maan 120 n da tigim taab Zerizalem. “La vugr bala, būrg sēn wēnd sob-kāseng yii [“saasē,” MN]

10. Bōe la a Zezi yeel zuuf-rāmbā tūudmā taoor-dāmba, la bōe yīnga?

11, 12. a) Bōe n wilg t'a Zeova basa Israyell buudā n teend Kirist karen-biisā? b) Sigl-paalga neb yaa ānd dāmba?

n wa n pid roog ning bāmb sēn be wā. La bāmb yāa zelma sēn wēnd bug-witim sēn welg taab n zīnd ned kam fāa zugu. Bāmb fāa pida ne Sug Sōngo. La b sungame n gom gom-zēna, sēn zems wa Sug Sōng sēn kōba.” (Tuu. 2:1-4) Yel-solem-kāngā wilga vēeneg t'a Zeova teenda sigl-paal-kāngā sēn yaa Kirist karen-biisā siglgā.

12 Daar-n-kāng sēn yū ra-kāsenga, “karen-biisā paasa sēn kolg tus a tāabo.” Kibarā wilgame me tu “daar fāa, Zu-soabā fāagda neb n paasdē.” (Tuu. 2:41, 47) A Zezi karen-biisā koe-moonegā ra womda biisi, bala, Biiblā yeela woto: “Wēnnaam koeegā saagame n yūd pīnda, la karen-biisā paasa wūsg Zerizalem. La maankūvdbā wūsg saka tēeb kāngā.” (Tuu. 6:7) Dēnd pu-peelel dāmb wūsg saka Kiristā koeeg a karen-biisā sēn da moondā. Kaoosg zugē, a Zeova kūtame tu neb sēn pa zuuf-rāmb lebg kiris-neba, tu wilg me t'a teenda sigl-paalga.—**Karm-y Tuu 10:44, 45.**

13 Kirist karen-biisā ra mii tūvmd ning Wēnnaam sēn dat tu b tūmā. A Zezi sēn wa n be tēng zugā, a kō-b-la mak-sōngo. A lisgā poore, a sungame n moond saasē soolmā koe-noogo. (Mat. 4:17) A zāmsa a karen-biisā tūvum-kāngā. A yeel-b-la woto: “Sug Sōng sā n wa yāmb zutu, yāmb na reeg pānga. La yāmb na n yū mam kaset-dāmb Zerizalem, ne Zide la Samari ne dūniyā tek fāa.” (Tuu. 1:8) La rē yīnga b ra mii rē sēn baood tu b maan būmb ningā bū? N-ye. Daar a ye, a Poll ne a Barnabas yeela zuuf-rāmb sēn da

13. Tuu-bug la Wēnnaam kō sigl-paalga neba?

kūsd koe-moonegā woto: "Wēnnaam goamā tog n deng n togsa yāmb pipi. La yāmb sēn zāgs Wēnnaam goamā, yāmb kao y mens buvud ne vūum sēn ka setā yelle, tu yāmb ka zems ye. Gese, tōnd na n kēnga bu-zēmsā nengē. Tu bōe, Zu-soabā yeela tōnd yaa: 'Mam yāka foom tu f yu bu-zēms vēenem, n wa ne fāagr dūniyā tek fāa.' " (Tvv. 13:14, 45-47) Pipi kiris-nebā wakat tek n tāag rūndā, Wēnnaam siglgā babg ning sēn be tēngā zugā modgdame, n wilgd nebā būmb ning Wēnnaam sēn maan n na n fāag ninsaalbā.

SĒN SAKD-B WĒNNAAMĀ PŌSAME

14 Zuuf-rāmbā wusg pa sak koe-noogā, tu yel-beed ra na n paam-ba. Bala, a Zezi yeela a karen-biisā woto: "Yāmb sān wa yā tu sodaas wusg gūbg Zerizalem, dē, bu y bāng t'a sāoong kolgame. Wakat kānga, neb nins sēn be Zide, bu b zoe n kēng tāens zutu. La neb nins sēn be Zerizalem, bu b yi. La neb nins sēn be wetē, bu b ra kē tēngā pugē ye." (Luk 21:20, 21) A Zezi sēn deng n togs būmb ningā pidsame. Zuuf-rāmbā wa n yikame n tōdg Rom naamā, tu Rom sodaasā wa yuūmd 66, n gūbg Zerizalem n dat n zabe. La b wa n lebg n loogame, tu kiris-nebā paam n zoe n yi Zerizalem la Zide. Kudemdā yel-mit a Ezeeb wilgame tu wusg ruvuga Zurdē kūulgā, n kēng Pella sēn be Peere soolmē wā. Yuūmd 70 soabā, Rom sodaasā lebg n waame, n sāam Zerizalem tēngā. La kiris-nebā sēn tū a Zezi saglgā, b pōsame.

15 Pipi kiris-nebā bēebā nam-s-b-la wusgo. B sega zu-loees a taab me.

14. Pipi kiris-nebā wakatē, bōe n maan Zerizalem, la ānd dāmb n pōse?

15. Zu-loe-bus la pipi kiris-nebā seg-yā?

Baasgo, neb wusg n sak koe-noogā b sēn da moondā. (Tvv. 11:19-21; 19: 1, 19, 20) Bōe n kūt tu yu woto? Yaa t'a Zeova ra ningd-b-la barka.—Yel. 10:22.

16 Kiris-ned sān da rat t'a tēebā kell n tall pānga, a segd n modga wusgo. A ra segd n zāmsda Gulsg Sōamyā, n kēnd tigissā n pa vaandē, la a moond koeegā ne yēesem. Bōn-kāens sōnga pipi kiris-nebā tu b tall tēeb sēn tar pānga, la b kell n zems taaba. B sōngda tōnd me rūndā-rūndā. Tigimsā ra sigla sōma, n da tar kāsem-dāmb la kāsemb-sōngdb sēn tumd wusg n sōngd b tēed-n-taasā ne yamleoogo. Woto ra nafda tigimsā neb fāa. (Fil. 1:1, MN; 1 Pue. 5:1-4) Sēn paase, yel-getb n da be n gild n kaagd tigimsā, wa a Poll sēn da maandā, tu kengd b raoodo. (Tvv. 15:36, 40, 41) D nee vēeneg tu tōnd sēn tūud a Zeova to-to rūndā-rūndā wā wōnda pipi kiris-nebā sēn da maandā. A Zeova sēn sigind a nin-buiidā wakat fāa wā pa noom-d sūda?*

17 D vūl yaoolem wakatā, t'a Sūtāan dūniyā sāoong tar kolgre, t'a Zeova siglgā babg ning sēn be tēng zugā pāng tar paasgo. Yāmb sakda siglgā sor-wilgr la y teend-a bu? Sōsg ning sēn pugdā na n wilga d sēn tōe n maan dē to-to.

* Ges-y yuūmd 2002 sa-sik kiuug pipi daar *Gūusg Gasgā* sōss nins gom-zug sēn yaa: "Kiris-nebā balemda Wēnnaam b yamē la ne sūda," la "Kiris-neb hakukā ket n kēnda sūdā pugē." Y sā n dat n bāng Wēnnaam siglgā babg ning sēn be tēng zugā sēn tumd to-to rūndā-rūndā wā, y tōe n karma *And dāmb n maand a Zeova raabā rūndā-rūndā?* seb-bilā.

16. Bōe la pipi kiris-nebā fāa ra segd n maan n kell n tall tēeb sēn tar pānga?

17. Sōsg ning sēn pugdā na n goma bōe yelle?

Yāmb sakda a Zeova siglgā sor-wilgr bū?

"Zu-soabā geta nin-turse." – 1 PL. 3:12.

RŪNDĀ-RŪNDĀ, a Zeova nin-buiidā sēn tūud-a to-to wā tata a Yam. Pīnd wēndē, Israyell buudā n da yaa Wēnnaam nin-buiidu. La b wa n lebga wēn-kusdba. Rē n so t'a Zeova yāk Kiristā karen-biisā, n sigl-b tu b lebg bu-paalle, n gomd a yuvarā yīnga. Baa Rom sodaasā sēn sāam Zerizalem yuvmid 70 wā, sigl-kāng pa naag n sāam ye. (Luk 21:20, 21) Rūndā-rūndā sēn yaa yaoolem wakatā, bu-paalgā ket n gomda a Zeova yuvar yīnga. A Sūtāan dūniyā sāoong sasa, sigl-kāng nebā na n pōsame. (2 Tum. 3:1) Bōe n kūt tu d tōe n kūs sūd ne rē?

2 A Zezi goma dūniyā sēeb wakat yelle, n yeel woto: "To-kāseng na n zīndame. Toog sēn yaa woto nan ka zīnd dūniyā zug ye, la a kōn leb n zīnd yāoā zugē abada ye." (Mat. 24:3, 21) To-kāsengā sungrē, a Zeova na n sāama Babilon-kāsengā sēn yaa ziri tūudmā fāa wā.

1. Sigl-bug la a Zeova yāk t'a ledg Israyell buudā? (Ges-y fotā sēn be yīngrā.)

2. Bōe la a Zezi yeel to-kāsengā weengē, la bōe n na n maan to-kāsengā sungrē?

Y NA N LEOKAME TU BŌE?

A Sūtāan ne a poorē dāmbā sā n wa na n zab ne a Zeova nin-buiidā, bōe la a Zeova na n maane?

Tōnd sēn yaa Wēnnaam nin-buiidā, bōe la a rat tu d maane?

Bōe yīng tu d segd n kell n sak a Zeova la a siglgā sor-wilgr?

A na n tūnuga ne dūniyā pān-soaadbā n sāam-a. (Wil. 17:3-5, 16)
La rē poore, bōe n na n maane?

A SULTĀAN NA N ZABA NE WĒNNAAM NIN-BUIIDĀ, TL ARMAGEDŌ SLNGE

³ Ziri tūudmā sāoong poore, a Sūtāan ne a poorē dāmbā na n zaba ne a Zeova Kaset rāmbā. Wala makre, Biiblā goma 'Magoog Googā' yelle, n yeel woto: "Foom ne f kūungā fāa la buud wusg nins sēn be ne foomā na n kēnga be wa sob-kāseng n tu pid tēngā." A Zeova Kaset rāmbā sēn pa tar zab-teed la b yaa neb sēn nong laafū wā yīnga, na n yū wa b bēebā na n tōog-b-la nana-nana. La pa na n yū woto ye!—Eze. 38:1, 2, 9-12.

⁴ A Sūtāan ne a poorē dāmbā sā n wa na n zab ne a Zeova nin-buiidā, bōe la a Zeova na n maane? A sēn yaa yīngr la tēng naabā, a na n sōnga a nin-buiidā. B sā n zabd ne a Zeova nebā, a getame tu yaa ne yē mengā la b zabd ne. (**Karm-y Zakari 2:12.**) Rēnd d saasē Ba wā na n yika tao-tao n fāag-do. A na n sāama a Sūtāan ne a poorē dāmbā Armagedō zabrā sasa. Rē la 'Wēnnaam sēn tōe fāa dakāsengā zabrā.'—Wil. 16:14, 16.

⁵ Biiblā goma Armagedō yelle, n yeel woto: "'Zu-soabā boonda buud fāa buud n na n bu ne-ba, n kūt tu b kū nin-wēnsā. Yaa Zu-soabā n yeele.' Saasē-pāng-soabā yeelame tu toog n wat n na n paam buud fāa wa sob-

^{3.} Ziri tūudmā sāoong poore, bōe la a Zeova nin-buiidā bēeb na n maane?

^{4, 5.} A Sūtāan ne a poorē dāmbā sā n wa na n zab ne a Zeova nin-buiidā, bōe la a Zeova na n maane?

kēeng sēn yi dūniyā zī-zārsē n watē. Baraare, neb nins Zu-soabā sēn kū wā na n dīga tēng dūniyā kūreng a yembr tu ta kūreng a to. B ka na n yāb b yīng ye. La b ka na n dūk b kūumā n mum ye. Bāmb na n weelame n lebg tēngā birga." (Zer. 25:31-33) Armagedō poore, a Sūtāan dūniyā pa na n le zīnd ye. La a Zeova siglgā babg ning sēn be tēngā zugā na n ket n beeme.

BŌE N KLT T'A ZEOVA SIGLGĀ NEB SŌOR PAASDĒ?

⁶ Rūndā-rūndā, Wēnnaam siglgā babg ning sēn be tēng zugā pāng paasdame, bala yaa neb sēn tat Wēnnaam yam n be a pūgē. Biiblā yeelame: "Zu-soabā geta nin-turse, la b wūmda bāmb pūusgo." (1 P̄e. 3:12) Nin-tursā sūka, neb kūung n na n pōs "to-kāsengā" sasa. (Wil. 7:9, 14) B pa na n yū kūung bal ye. B na n yū kūnkāsenga. Mams-y yāmb sū-noogā sēn na n yū to-to, y sā n wa mik tu y naaga sēn pōs-bā sūka.

⁷ Kūnkāsengā neb yita buudā fāa pūsē. Yaa ne koe-moonegā maasem la b tigimd-b a Zeova siglgā pūgē. A Zezi ra yeela woto: "Wēnnaam soolem koe-no-kāngā na n moona dūniyā tek fāa tu yū kaset buud fāa yīnga. Dē, dūniyā sēeb na yaool n ta." (Mat. 24:14) Yaa rē yīng la Wēnnaam siglgā sēn lūusd koe-moonegā taoorā. Woto kūtame tu neb milyō-rāmb waoogd a Zeova ne "b sūse, la ne sūda." (Zā 4:23, 24) Wala makre, yūvmd 2003 wā n

^{6, 7. a)} Kūnkāsengā neb yaa ānd dāmba?
^{b)} Bōe n wilgd t'a Zeova siglgā neb sōor paasdame?

tāag yuumd 2012 wā, neb 2 707 000 la zak n dūk b mens n kō Wēnnaam n deeg lisgu. Rūndā-rūndā, a Zeova Kaset rāmbā sōor yūda 7 900 000, tu neb milyō-rāmb wat b tigissā. Yaa a Zezi Kirist kūumā tēegr b sēn maand yuumd fāa wā la nebā wat n yūda. D neeme tu kuun-kāsengā sōor tara paasgo, la d pa wukd d mens rē yīng ye. Bala, d miime tu yaa ‘Wēnnaam n kūtdu bū.’ –1 Kor. 3:5-7.

8 A Zeova Kaset rāmbā sōor tara paasgo, bala yē mengā teend-b lame, b sēn yaa a siglgā nebā yīnga. (**Karm-y Ezai 43:10-12.**) A Ezai ra goma yaoolem wakatā yelle, n yeel woto: “Ned ning sēn yaa bilf n yūd a taabā na n lebga tusri. La ned ning sēn paoodā na n lebga bu-kāsenga. Mam yaa Zu-soaba. A wakatā sā n ta, mam na n maan-a-la tao-tao.” (Ezai 60:22) Wakat n zīnd tu sēn paam-b vuusem sōng zaebā b sēn boond tu “Israyell sēn yaa Wēnnaam dēndā” ra yaa bilfu. La neb a taab n wa n paam vuusem sōngā zaeb n lebg Wēnnaam siglgā neba, tu b sōorā paase. (Gal. 6:16) A Zeova sēn ket n ningd barka, b tigimda neb milyō-rāmb a siglgā pugē, tu kuun-kāsengā neb me tar paasgo.

BŌE LA A ZEOVA RAT TU D MAANE?

9 A Zeova pulma kiris-neb nins sēn paam vuusem sōngā zaeb ne kuun-kāsengā neb vūtm sēn tar barka. D sā n dat n wa paam bark-kāensā, d segd n sakda a noyā. (Ezai

8. Bōe n kūt tā Zeova siglgā neb sōor paasdē?

9. D sā n dat n wa paam bark nins Wēnnaam sēn pulmā, bōe la d segd n maane?

48:17, 18) Wala makre, a Zeova ra ratame tu Israyell nebā tū a Moiiz tōogā. B sā n da tūud tōogā, nafid-b lame, bala, tōogā ra wilgda b sēn tōe n maan to-to n paam sū-noog b zagsā pusē, zo-rāmb hakuka, la b tall manesem-sōng ne taaba. Tōogā ra wilgda b sēn tōe n maan pu-peelel b leebg pugē to-to me. (Yik. 20:14; Maan. 19:18, 35-37; Tōo. 6:6-9) Tōnd me sā n tūud Wēnnaam noyā, nafid-d lame. Sēn paase, a noyā tūub pa toog ye. (**Karm-y 1 Zā 5:3.**) Sid me, d sā n tūud-ba, d paamda sū-noogo. La sēn tar yōod n yūda, d tēebā pāng paasdame.—Tut 1:13.

10 Būmb wusg n wilgd tā Zeova ningda a siglgā babg ning sēn be tēng zugā barka. Wala makre, d sēn wūmd Biiblā goam vōor to-to wā lebgda vēeneg n paasdē. Woto pa lingr ye. Bala, Biiblā yeelame tu “nin-sōng sor yaa wa sō-pukri, n paasd vēenem hal tu ta sō-būmde.” (Yel. 4:18) La yūta sōma tu d ned kam fāa sok a meng woto: ‘Mam sēn wūmd Biiblā goam vōor to-to wā zemsda ne tumd-tumdā sēn wilgdā bū? Mam karemdu Biiblā daar fāa bū? Tum-tumdā sā n yiis seb-paalle, m modgd n karm-a lame bū? Mam ne m zakā rāmb maanda zak pugē Biibl zāmsgā semen fāa bū?’ Bōn-kāensā fāa maaneg pa toog wusg ye. La d segd n baoa sēka. To-kāsengā sēn kolgdā, yaa tulae tu d zāmsd Biiblā, n tūud d sēn zāmsd būmb ningā, la d kell n sak Wēnnaam siglgā sor-wilgri.

10. Bōe yīng tu d segd n baood sēk n karemdu Biiblā, la d maand zak pugē Biibl zāmsgā semen fāa?

11 A Zeova siglgā sagenda tōnd tu d tū a Poll sēn yeel būmb ningā. A yeela woto: “Bu tōnd tēeg taab yelle, la d yik taab ratem tu maan nonglem la tuum-sōmā. Bu d da bas taab tiging wa neb kēer sēn maandā ye. La bu d sagl taaba, la bu d sagl n yūda, tōnd sēn yā tu daarā kolgdame wā yīnga.” (Heb. 10:24, 25) Pīnd wēndē wā, Israyell nebā ra minim n tigimda taab n waoogd a Zeova, la b zāmsd a tōogā. Wala makre, a Nehemi wakatē wā, nin-buiidā tigma taab zān kibsā sasa n maan sū-noogo. (Yik. 23:15, 16; Neh. 8:9-18) Rūndā-rūndā, tōnd me maanda tigiss la tigis-kāsemse. Bu d modgd n kēnd tigis-kāens tu rē la d tēebā na n tall pānga, tu d tūud a Zeova ne sū-noog me.—Tūt 2:2.

12 D sēn yaa Wēnnaam siglgā nebā, d paam n moonda “Wēnnaam Koe-noogā.” (Rom 15:16) D sā n wa moond koεegā, d “yaa tuum-d-n-taas ne Wēnnaam.” (1 Kor. 3:9) D waoogda a Zeova yūvā me. Sēn paase, koεegā mooneg kōt-d-la sū-noogo. Bala, yaa a Zeova sēn yaa “Wēnnaam sēn yaa sū-noog soabā” n bobl-d tuum-kāngā.—1 Tūt. 1:11, MN.

13 A Zeova rata d neere. Yaa rē yīng la a sēn sagend-d tu d sak-a la d teel a siglgā. A Moiiz ra yeela Israyell nebā woto: “Mam boonda

11. Hal pīnd wēndē n tāag rūndā, wān to la a Zeova nin-buiidā tigissā la b tigis-kāsemsā nafd-ba?

12. Bōe yīng tu koεegā mooneg tar yōod wūsg ne-do?

13. D sā n dat vuum la zood ne a Zeova, bōe la d segd n maane?

yīngr ne tēngā tu b wa yū ketet dāmb tōnd svka, tu mam wilga yāmb vuum ne kūum, la bark ne kāab-wēnse. Bu y yāk vuum tu yāmb ne y yagensā tōe n vuumde. La y nong Zu-soab a Wēnnaam la y sak bāmb koεegā n gād bāmba. Yaa woto la yāmb na n vuumd n paam yō-woko.” (Tōo. 30:19, 20) D sā n dat vuum, d segd n nonga a Zeova, n maand a raabā, la d sakd a siglgā sor-wilgri.

14 Saam-biig a Pryce Hughes bāngā stdā nand tu yūvmd 1914 ta. A kell n saka a Zeova la a siglgā sor-wilgr a vuumā tōre. A sēn wa n togsd a vuumā kibarā, a yeelame tu būmb la a bāng tu sōng-a wūsgo. A bāngame t'a pa segd n teeg ninsaal bāngr ye. A segd n kell n saka a Zeova siglgā sor-wilgri. Rē sōng-a lame tu baa a sēn seg zu-loeesā, a kell n talla tēeb a vuumā tōre. Saam-biig a Hughes paasame tu yaa d sēn na n sakd a Zeova siglgā sor-wilgr bal la d tat a yam.

D KELL N SAK WĒNNAAM SIGLGĀ SOR-WILGRI

15 Sēn na yūl n ta a Zeova Yam, rēndame tu tōnd ned kam fāa teel a siglgā, tu siglgā sā n wa remd d sēn wūmd Biiblā gomd ning vōor to-to, bu d sake. Pipi kiris-nebā svka, wūsg sēn da yaa zūlf-rāmb ra ket n tūuda a Moiiz tōogā. (Tūt. 21:17-20) La letr ning a Poll sēn tool hebre-rāmbā sōng-b lame tu b bāng tu pa

14. Bōe la saam-biig a yembr yeel Wēnnaam siglgā weengē?

15. A Zeova siglgā sā n wa remd d sēn wūmd Biiblā gomd ning vōor to-to, Biiblā kiba-bug n tōe n sōng-do?

Mams-y yāmb vūumā sēn na n yu to-to arzānā pugē
(Ges-y sull 16)

"maand b sēn kō wa sēn zems tōogā" maasem yīng la bāmb paam b yel-wēnā sugr ye. Yaa ne a Zezi Kirist sēn kō yē meng yīngā "vugr bal tu yu maoong wakat fāa yīngā" maasem. (Heb. 10:5-10) Sāmbg sēn kae, kiris-nin-kāens saka a Poll saglgā, n toeeme. D tōe n dūka yam b kibarā pugē. D segd n maagda d yīng n zāmsd Biiblā, t'a Zeova siglgā sā n wa rems d sēn wūmd Biiblā gomd ning vōor to-to, wall a sā n kō sagls koeegā mooneg weengē, bū d sake.

16 Neb nins fāa sēn na n kell n sak

16. a) Bōe n na n kut tu vūumā tall yamleoog arzānā pugē? **b)** Bōe n na n zīnd dūni-paalga pugē tu noom yāmb n yuda?

a Zeova la a siglgā sor-wilgrā na n paama barka. Sēn paam-b vūusem sōng zaeebā na n dū naam ne a Zezi Kirist saasē. (Rom 8:16, 17) Sēn saagd-b n na n vūumd tēngā zugā na n vūumda wakat sēn kōn sa arzānā pugē. D sēn yaa a Zeova siglgā nebā, d paam n wilgda neb a taabā tu Wēnnaam pulma dūni-paalga. (2 Pte. 3:13) Yūl Sōamyā 37:11 yeelame tu "sū-maasem dāmbā na n sooga dūniyā, n maan sū-noog laafū wusg yīnga." Wakat kānga, nebā "na n mee zags n zīnd b pūsē," la b paam "b tūumā nafre." (Ezai 65:21, 22) Wēgbo, naong la kom pa na n le zīnd ye. (Yūl 72:13-16) Babilon-kāsengā pa na n le belg nebā ye. A pud n pa na n le zīnd ye. (Wil. 18:8, 21) Sēn ki-bā na n vūugame, n tōe n paam n vūumd wakat sēn kōn sa. (Ezai 25:8; Tūv. 24:15) D sā n kell n tall zood sōma ne a Zeova la d tūud a siglgā sor-wilgri, d na n wa paama bark-kāensā.

17 A Sūtāan dūniyā na n saa ka la bilfu. Sēn na yul n pōse, d segd n talla tēeb sēn tar pānga, la d sakd a Zeova la a siglgā sor-wilgri. Yūlgulsd a Davūd yeela woto: "Mam kota Zu-soabā būmb a yembre, yaa yāoā la mam baooda. A yaa tu mam tōe n zīnd Zu-soabā yir hal tu ta m yōor tēka, la m ges Zu-soabā neerlmā, la m bao bāmb bāngrā bāmb doogā pugē." (Yūl 27:4) Pa woto la tōnd me rat sūda? Bū d ned kam fāa kell n sak a Zeova la a siglgā sor-wilgri.

17. Bōe yīng tu d segd n kell n sak a Zeova la a siglgā sor-wilgri?

A Zeova Kaset rāmbā tēeda a Zezi bu?

Y sā n karem sōs-kānga, y na n bānga a Zeova Kaset rāmbā sēn mi n sōsd ne nebā to-to. Mams-y wa a Zeova Kaset soab yūur sēn boond t'a Āntoan sēn kēng n na n tu sōs ne rao yūur sēn boond t'a Toma.

NED SĀ N DAT N PAAM FĀAGRE, A SEGD N TĒ A ZEZI

A Āntoan: Ne y yibeoogo, Toma. Y zak rāmba?

A Toma: M zak rāmb keemame.

A Āntoan: M waa ne *Gūusg Gasgā* la Réveillez-vous ! wā seb-paal n na n kō-yā. Mam miime tu sōs nins sēn be b pusē wā na n yu-y-la noogo.

A Toma: Bark wusgo. Yāmb sēn wa rūndā wā zemsame. Bala, m tara būmb n dat n sok-y-yā.

A Āntoan: Yell kae ye.

A Toma: Nindaarē, m da sōsda ne m tumd-n-taag a ye. M pēga seb nins yāmb sēn kōt-mā, la a yeelame tu m da le karem-b ye. Tu bala, a Zeova Kaset rāmbā pa tēed a Zezi ye. Yaa sūd bu?

A Āntoan: Yāmb sēn gū mam sēn yaa a Zeova Kaset soab n na n sokā zemsame. Bala, d sā n dat n bāng ned sēn tēed būmb ningā, d sēn sokd a soabā meng n sāo.

A Toma: Ma-me tagsda woto.

A Āntoan: Sūd-suda, a Zeova Kaset rāmbā tēeda a Zezi. D kūsa sūd tu ned sā n dat n paam fāagre, a segd n tē a Zezi.

A Toma: Mam da tagsdame tu yāmb tēeda a Zezi. La m tumd-n-taagā sēn wa n yeel tu yāmb

pa tēed a Zezi wā, kūtame tu m sāmbdē. Yāmb zu n gom rē yell ne maam ye.

A Āntoan: Y sā n data, d tōe n karma Biiblā vērse-rāmb a wān sēn wilgd tu d segd n tē a Zezi. Yaa vērse-rāmb d sēn minim n karem d koe-moonegā sasa.

A Toma: Yell kae ye.

A Āntoan: D reng n karem a Zezi meng goam nins sēn be Zā 14:6. Yu a sēn wa n sōsd ne a tūm-tūmd a ye la a togs gom-kāense. D karme: "A Zezi yeela yēnda: 'Mam yaa sore, la sūda la vūm. Ned ka tōe n ta m Ba nengē, a sā n ka mam maasem yīng ye.' " Sā n yaa ne vērse kānga, yaa ānda maasem yīng la d tōe n paam Ba wā zoodo?

A Toma: Yaa ne a Zezi maasem.

A Āntoan: Yaa woto. A Zeova Kaset rāmbā tēeda rē. La m bōos n sok-y we. Wēnnaam datame tu d sā n na n pūus-a bu d pūus ne ānda yuure?

A Toma: Ne a Zezi yūvre.

A Āntoan: Yaa rē n kūt tu m sā n na n pūus fāa bu m pūusd ne a Zezi yūvre. A Zeova Kaset rāmb a taabā fāa maanda woto.

A Toma: Mam da pa mi rē ye.

A Āntoan: Vērse a to d sēn tōe n karem yaa Zā 3:16. Vērse kāng tara yōod wusgo. Bala,

a wilgda a Zezi sēn wa tēngā zugā vōore. M bōos tu y karm-a.

A Toma: Be, b yeela woto: "Tu bōe, Wēnnaam nonga dūniyā, hal tu b kō b Biig sēn ka to, tu ned ning fāa sēn tēed bāmb kōn sāam ye, la a na paam vuum sēn ka seta."

A Āntoan: Y bark wusgo. Yāmb sung n mii verse kāngā bū?

A Toma: N-ye, b wae n karemd-a-la tōnd wēnd-doogē wā.

A Āntoan: Neb wusg sūd mii verse kānga. A Zezi yeelame tu Wēnnaam sēn nong tōndā, a paka sor tu d tōe n paam vuum sēn ka seta. La a wilgame tu bōe la d segd n maane?

A Toma: D segd n tē a Zezi.

A Āntoan: Yaa sūda. Sēn na yul n paam vuum sēn ka setā, d segd n tēe Biig sēn ka to wā sēn yaa a Zezi Kiristā. Yaa woto la b wilg *Gūusg Gasgā* seb-neng a 2. Be, b wilga b sēn yiisd-a wā vōore, n yeel tā "sagenda nebā tu b tē a Zezi Kiristi, bala yē n sak n ki sēn na yul tu tōnd tōog n paam vuum sēn ka satā, leb n yaa yē la Wēnnaam Rīungā Rīma."

A Toma: Rēnd yāmb sebā meng wilgdamē tu y tēeda a Zezi

A Āntoan: Woto bal kēpu.

A Toma: La bōe yīng tu neb kēer yetē tā Zeova Kaset rāmbā pa tēed a Zezi?

A Āntoan: M pa mī b sēn tik būmb ningā vēeneg ye. La tōe tu yaa neb a taab n yeel-b woto. Wall yaa b tūudmā taoor-dāmb n yeel-ba.

A Toma: Tōe me tu yaa yāmb sēn yet tu y yaa a Zeova Kaset rāmbā, n pa yet tu y yaa a Zezi Kaset rāmbā la b sēn tagsd tu yāmb pa tēed a Zezi wā.

A Āntoan: Tōe tu b tika rē me.

A Toma: La bōe yīng tu yāmb gomd a Zeova yell wusg woto?

"MAM WILGA BĀMB YĀMB YŪRE"

Anthony: Pipi, d tēedame tu d segd n pūta Wēnnaam yūrā sēn yaa Zeova wā, wa a Biig a Zezi sēn da maandā. D karem a Zezi sēn yeel būmb ning Zā 17:26. Rē tā ra pūvsda a Ba wā. M bōos tu y karm-a.

A Toma: Be b yeela woto: "Mam wilga bāmb yāmb yūre, la mam na n le wilga bāmba, tu yāmb sēn nong maam ne nonglem ningā zīnd bāmb pusē, tu mam me pa ne bāmba."

A Āntoan: Yaa sōma. A Zezi yeelame tu yē wilga a karen-biisā Wēnnaam yūre. Bōe yīng tā maan woto?

A Toma: M pa mi ye.

A Āntoan: D karem verse a to tu sōng-do. Yaa Tūum 2:21. Be b yeelame: "La ned ning fāa sēn pūvsd ne Zu-soabā yūr na n paama

Ned sā n dat n paam fāagre, a segd n tē a Zezi

fāagre." Sēn na yul n paam fāagre, d segd n pūusa ne Zu-soabā yūr sēn yaa Zeova wā. Y pa tagsd tā Zezi ra mii rē sūda?

A Toma: N-ye.

A Āntoan: Rēnd būmb a ye sēn kūt tā Zezi wilg a karen-biisā Wēnnaam yūrā yaa a sēn dat tu b paam fāagrā. Yaa rē n kūt tu tōnd me gomd a Zeova yell wusg woto wā. D tagsdame tu tara yōod tu d wilg nebā Wēnnaam yūrā, tu sēn dat-bā tōe n pūvs ne yū-kānga.

A Toma: Mam pa wūmd būmb ning sēn kūt tu nebā segd n pūvs ne Wēnnaam yūrā vōor ye. Baa b sā n pa pūt a yūrā, b sā n pūvsdē, b miime tu yaa Wēnnaam la b pūvsda.

A Āntoan: Neb wusg tagsda woto. La Wēnnaam sēn vēneg tōnd a yū-peellā, kūtame tu d tōe n bao a zoodo.

A Toma: Mam pa wūmd y gomdā vōor sōma ye.

A Āntoan: D rūk makre: Ra pa tulae tu b wilg a Moiiz yūvrā Biiblā pugē ye. B ra tōe n yeelame bal tu rao ning sēn welg mog-miuugā ne Wēnnaam pānga, wall rao ning Wēnnaam sēn kō tōod piigā. Yaa woto me ne a Nowe. B ra tōe n yeelame tu rao ning sēn ka koglg tu yē ne a zakā rāmb la rūmsā kē n pōsā. Baa a Zezi menga, b ra tōe n yeelame bal tu sēn yi-a saasē n wa ki nebā yel-wēnā yīngā. Bū bōe?

A Toma: B ra tōeeme.

A Āntoan: La Wēnnaam kūtame tu b gūls nin-kāensā yuyā Biiblā pugē. Rē kūtame tu d sā n karemdu b kibayā bū kēed-do. Baa d sēn zu n yā a Moiiz, a Nowe wall a Zezi wā, d sēn mi b yuyā kūtame tu d miē tu b sūd zīndame.

A Toma: Mam ra zū n tags n tees be ye. La y gomdā yaa sūda.

A Āntoan: Yāoā me yaa būum sēn kūt'a Zeova Kaset rāmbā nong n put Wēnnaam yū-peellā. D rat n sōnga nebā tu b kūs sūd tu Wēnnaam a Zeova beeme, la tu b tōe n paama a zoodo. Sēn paase, d wilgda nebā tu b sā n dat fāagre, b segd n tē a Zezi. Y sā n data, d na n karma vērse sēn wilgd rē.

A Toma: Yell kae ye.

A Āntoan: Tōnd zoe n karma Zā 14:6. Be,

a Zezi yeelame tu yē "yaa sore, la sūda la vūm." Bū d karem a Zezi goam nins sēn be Zā 14:1 wā masā. M bōos tu y karme.

A Toma: Be, b yetame: "Da sak-y tu yāmb sūyā sāam ye. Bū y tē Wēnnaam, la bū y tē maam me."

A Āntoan: Rē yīnga y tōe n yeelame tu tēeb hakukā yaa y sēn na n tēed a Zezi, wall y sēn na n tēed a Zeova bū?

A Toma: Ayo. A Zezi yeelame tu d segd n tēe Wēnnaam ne yē me.

A Āntoan: Yaa woto. La d miime tu d sā n yeel tu d tēeda Wēnnaam la a Zezi, pa sek ye. D sēn vu to-to wā me segd n wilga rē.

A Toma: Yaa woto bal kēpu!

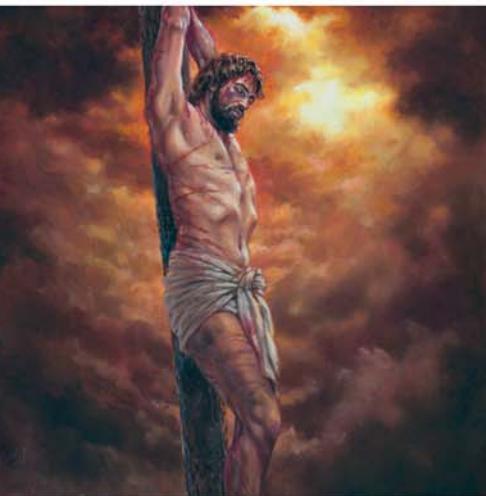
A Āntoan: La wān to la ned tōe n wilg t'a tēeda Wēnnaam la a Zezi? Y sā n data, d tōe n sōsa rē zug nindaare.*

A Toma: Koēeg kae ye. ■

* Y sā n dat kibay n paas bū y karem Biiblā sid yetame tu bōe? sebrā sak 12. A Zeova Kaset rāmbā n yiis-a. Y tōe n paam-a-la ēnternetā pugē jw.org me.

Tōe tu būmb n be Biiblā pugē tu y rat n wūm a vōore. Pa rē bū būmb la a Zeova Kaset rāmbā tēeda, wall būmb la b maanda, tu y rat n wūm a vōore. Sā n yaa woto, y tōe n soka a Zeova Kaset soaba. A na n leoka y sogsgā ne yamleoogo.

Bōe yīng tu b sā n da mi n na n ku bi-beeg bu b kao a karsā?

Biiblā wilgame tu b sēn wa n ka a Zezi ne bi-bees a yiibā kūum ra-lugs zutā, “zulf-rāmbā kosa a Pūlat t'a küt tu b kao b sēn ka b rāmb kūum [“da-lugs,” MN] zugā karse.”—Zā 19:31.

Zuulf-rāmbā tōog ra wilgame tu ned sā n maan wēng tu b luul-a, b pa segd n “bas kūumā tūlgā zug yung ye.” (Tōodo 21:22, 23) Wōnda zuulf-rāmbā ra tūuda no-kāng Rom naamā wakate. B sā n da ka ned ra-luk zugu, b pa basd-a be yung ye. B sēn wa n ka a Zezi ne bi-bees a yiibā, b ra rat n kaoa b karsā sēn na yul tu b ki tao-tao, tu b paam n mum-b nand tu wīndgā kēe, tu vuusg daarā sūnge.

B sā n da na n ku ned ra-luk zugu, naoor wusgo b kaada a nusā ne a naoā ne pōentse. Rē poore, b roogda ra-lukā t'a soabā yagē, t'a yīngā zlslem küt tu toogā paasdē. Sēn na yul n vuuse, a segd n teega pōentā wall pōentsā b sēn ka a naoē wā, n dooge. La b sā n da kao a karsā, a pa le tōe n maan dē ye. Toogā sā n pa ku-a, a sēn pa tōe n vuusā na n kutame t'a ki tao-tao. ■

Pīnd wēndē, wān to la tāb-biisā ra tar loobs n zabd taaba?

Yū loaabg la a Davūd tall n ku nin-wobg a Goliate. Wōnda yu a sēn da wa n yaa bilf n gūud piisā sasa wā la a zāms loaabg lobre.—1 Sāmwel 17:40-50.

Pīnd wēndē wā, Ezipt la Asiiri nebā ra nong n maanda loobs desē-rāmb b teedā zutu. Loaabg yaa gāong wall fuug la b wāagda, n sēb a noyā ne wī a yiibu. Tāb-biig fāa ra sagenda kug-saall loaabgā pugē. Kugrā bedrem zemsda orānz-kudga, t'a zūslmā zems garam 250. A yuumda loaabgā a zugē wā, la a bas wī-yēnga, n lobg kugrā ne pānga, tu yōg be wā.

Aazi soolmē wā, tēn-vaeedbā bugsa loobs kug wusg pīnd wēndē tāb-biis sēn tall n zabe. Tāb-biis nins sēn mi loaabg lobi sōma wā tōe n lobame tu kēng ne tuolem, hal tu be wā pa tōe n yā kugrā n kuug ye. Bāngdb kēer yetame tu loaabg kugr tōe n ta zīg ning tāp peemd sēn tōe n ta, tu b taab yetē tu pa tōe ye. La yaa vēeneg tu loaabg tōe n kuu ned wa tāp sēn tōe n ku wā.—Bukaoodba 20:16. ■

DESĒ B SĒN MAAN LALG ZUG
SĒN BILGD ASIIRI TĀB-BIIS SĒN
LOBD ZUULF-RĀMB KUG NE LOOBSE

© Erich Lessing/Art Resource, NY

Ānd soab n sūd yaa dūniyā naaba?

Neb wusg tēedame tu yaa Wēnnaam la dūniyā naaba. La sā n yaa woto, nebā ra nan namsdē sūda? (Tōodo 32:4, 5) Biiblā yetame tu dūniyā bee wēng soabā nugē.—**Karm-y 1 Zā 5:19.**

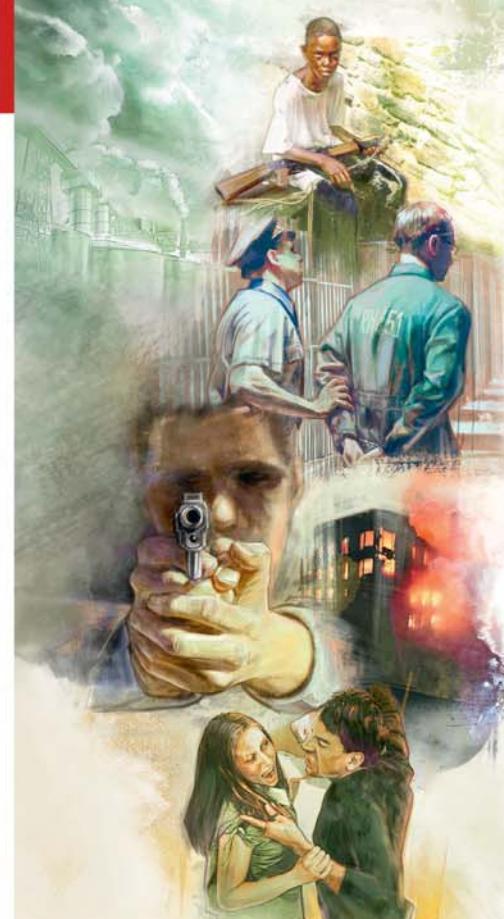
La maana wān tu dūniyā wa be wēng soabā nugē? A Ādem ne a Hawa naanegā poore, malek a ye n wa n kūs Wēnnaam, la a tolg tu bāmb me kūse. (Sungre 3:1-6) A Ādem ne a Hawa saka maleg-kāngā sēn yaa a Sūltāanā raabo, t'a lebg b naaba. Yaa Wēnnaam sēn ka to wā n segd n yu d fāa naaba. La a kōo nebā fāa sor tu b yāk yē naamā, tu wilg tu b nong-a lame. (Tōodo 6:6; 30:16, 19) Boko, neb wusg ruka a Ādem ne a Hawa naoore. B basame t'a Sūltāan tudg-ba.
—**Karm-y Wilgr 12:9.**

Ānd n na n welg ādem-biisā zu-loeesā?

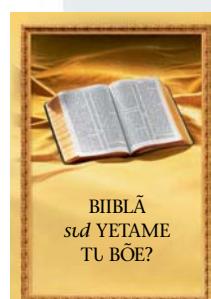
Rē yīnga Wēnnaam na n basa a Sūltāan t'a kell n yu dūniyā naab bu? Abada! Ne a Zezi maasem, Wēnnaam na n kūtame tu wēng ning fāa a Sūltāan sēn wa ne wā sa.—**Karm-y 1 Zā 3:8.**

Wēnnaam kō a Zezi pāng t'a na n sāam a Sūltāana. (Rom dāmiba 16:20) Rē poore, Wēnnaam na n lebga ādem-biisā naaba, n kut tu b vuūmd ne laafū la sū-noog wa a sēn da rat hal sungrē wā.—**Karm-y Wilgr 21:3-5.**

Y TŌE N PAAMA SŌS-KĀNGĀ BUUD
N KAREM ĒNTĒRNETĀ PUĞĒ

Sā n da yaa Wēnnaam la dūniyā naaba, nebā ra nan namsdē sūda?

Y sā n dat n bāng n paas bu y ges seb-kāngā sak a 3 wā. A Zeova Kaset rāmbā n yiis-a.
Y tōe n telesarza seb-kāngā www.jw.org

Y tōe n telesarza
seb-kāngā la
taab zaalem

Y tōe n paama Biiblā
buud-goam na maan
bāmb 50 posē

Visiter le site
www.jw.org
ou scanner
ce code

WP14 05/01-MW
140224